

PAPER DETAILS

TITLE: BAHTÎ'NIN SIİRLERİNE AHMED BIN SEYFULLAH'İN TAHMİS VE NAZİRELERİ

AUTHORS: Mehmet ÖZDEMİR

PAGES: 371-414

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/602951>

Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Bilecik/TÜRKİYE
mehmet.ozdemir@bilecik.edu.tr

ORCID ID: 0000-0003-0544-9280

**BAHTÎ'NİN ŞİİRLERİNE AHMED BİN
SEYFULLAH'IN TAHMÎS VE NAZÎRELERİ**

TAHMÎS AND NAZÎRES TO THE POEMS OF
BAHTÎ BY AHMED BIN SEYFULLAH

DOI Number: 10.28981/hikmet.494850

ÖZ

Bahtî mahasıyla şairler yazan Sultan I. Ahmed, kendinden önceki bazı Osmanlı padişahları gibi divan tertip eden padişahlardan biridir. Bahtî'nın bazı şairlerine devrindeki şâirler tarafından nazîreler yazıldığı bilinmektedir. Bu nazîreler mecmularda ya da onun şairlerini tanzîr eden şâirlerin divanlarında yer almaktadır. Bahtî şairlerine yazılan nazîrelerin bir kısmını neşri yapılan mecmua ve divanlarda görmek mümkündür.

Bu çalışmanın konusu, Bahtî'nın seçilmiş bazı şairlerine Ahmed bin Seyfullah tarafından yazılan ancak henüz neşri yapılmayan tahmîs ve nazîrelerdir. Bahtî'nın şairlerine çeşitli nazîm şekilleriyle yazılmış 42 şiir bu çalışmada neşredilmiştir. Çalışmanın girişî, Bahtî'nın kısaca hayatı, nazîre kavramı, Bahtî'nın şairlerine yazılan nazîreler ile tahmîs ve nazîrelerin yer aldığı mecmua hakkında bilgilerden oluşmaktadır. Metin bölümünde ise Ahmed bin Seyfullah'ın tahmîs ve nazîrelerinin toplandığı mecmuanın transkripsiyonlu metni yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bahtî, Ahmed bin Seyfullah, nazîre, tahmîs.

ABSTRACT

Sultan Ahmed I. who wrote poems by using Bahtî as a pseudonym was one of the Ottoman Sultans who had consisted Divan just like some other previous Ottoman Sultans. It is known that some of poets who lived at the same time with Bahtî, wrote Nazîres to some of his poems. These Nazîres appear in majmuas and Divans of some poets who wrote in very similar way. It is likely possible to see that some part of Nazîres that were written to Bahtî, in the majmuas published and Divans.

Subject of this study is the tahmîs and nazîres who had written by Ahmed bin Seyfullah to Bahtî which are still not published. 42 poems, that were written in various forms to poetical writing of Bahtî's poems, were indicated in this study. Introduction of this study contains Bahtî's life briefly, the term of nazîre, nazîres that were written to Bahtî's poems and majmua that comprises tahmîs and nazîres. In addition, the majmua which covers tahmîs and nazîres belonging to Ahmed Bin Seyfullah takes place in the text section with the transcribed text.

Keywords: Bahtî, Ahmed bin Seyfullah, nazîres, tahmîs.

GİRİŞ

Bahtî (Sultan I. Ahmed)

Sultan I. Ahmed, babası Sultan III. Mehmed (öl. 1603)'in Saruhan valiliği yaptığı sırada 1590 yılında Manisa'da doğmuştur (Solakzâde: s. 443). Doğumuna "hâkân-ı Rûm" terkibiyle tarih düşürülen Sultan I. Ahmed henüz 14 yaşında iken babası III. Mehmed'in vefatı sonucu Osmanlı Devleti'nin 14. padişahı olarak 1603'te tahta geçmiştir. Şiirlerinde kullandığı Bahtî mahlası cülüsuna "Oldı târih-i cülüsü Bahtî" ibaresiyle düşürülen 1012 (1603) tarihinin ebced hesabıyla karşılığıdır. (Ayvansarâyî, 1978: s. 4). Tahta çıkışından önce, adet olduğu üzere Eyüp Sultan Türbesi'ne gidip Şeyhülislam Mustafa Efendi'nin elinden kılıç kuşanmıştır (Solakzâde, 1989: s. 443). Sultan I. Ahmed tahta çıktıktan sonra aslen Rum kızı olan Mâhpeyker ile evlenip ona "önde giden" anlamına gelen "Kösem" lakabını vermiştir (Koçu, 1981: s.78).

I. Ahmed, genç yaşta tahta çıktığında Osmanlı Devleti, İran ve Avusturya ile savaş halindeydi. İran'a yapılan savaştan bir sonuç elde edilemezken Avusturya ile Zitvatorok Antlaşması imzalanarak savaş sona erdirildi. Zitvatorok anlaşması ile Osmanlı prestij kaybına uğramıştır. Bununla birlikte Sultan I. Ahmed dönemi, uzun süren savaşların son bulduğu bir istikrar dönemi olmuştur. Anadolu'da görülen bir isyan hareketi olan Celalî isyanları da bu dönemde Kuyucu Murad Paşa (öl. 1611)'nin sert tedbirleriyle bastırılarak bir sükûnet dönemi tesis edilmiştir (Kayaalp 1999: 29-35).

Sultan I. Ahmed, sultanatın intikali konusunda önemli bir değişiklik yapmıştır. Onun döneminde "ekberiyet" ve "erşediyet" esası olarak ifade edilen hânedanın en büyük ferdinin tahta geçmesi usulü benimsenmiş, öteki şezadeler sarayın özel bir yerinde kafes arkasında tutulmaya başlanmıştır. Osmanlı tarihinde, mimari özellikleri bakımından önemli bir yeri olan ve en büyük yapılar arasında sayılan Sultan Ahmed Camii, I. Ahmed tarafından inşa ettirilmiş, temel atılırken kendisi de bizzat çalışmıştır. I. Ahmed, yıkılmaya yüz tutan Kâbe duvarlarını İstanbul'dan ustalar göndererek tamir etti, Kâbe'nin kapısı üzerindeki kitâbe ile altınoluğu yenilemiş, halis altın ve gümüşten on altı kuşak yaptıırıp Mekke'ye yollamıştır. Sultan I. Ahmed dindar ve hayırsever bir padişah olduğu için halkın güvenini kazanmıştır. Sert tabiatlı idi; ihanet edenleri affetmez ve bazen devlet hizmeti görenlere dahi acımasız davranışırı. Ava ve cirit oyununa meraklı olduğu, ara sıra Edirne ve Bursa'da ava çıktığı bilinmektedir. (İlgürel, 1989: s. 32-33)

Celvetî tarikatı şeyhi Aziz Mahmud Hüdayî (öl. 1628)'ye "pederim" diyecek kadar derinden bağlılığı vardı (Koçu, 1981: s. 181). Aziz Mahmud Hüdayî, Sultan Ahmed Camii'nin açılışında ilk hutbeyi okumuş ve her ayın ilk pazartesi de vaaz etmeyi kabul etmiştir (Yılmaz, 1991: s.339).

Osmanlı sultanatının 14. padişahı olarak 14 yaşında tahta çıkan Sultan I. Ahmed'in sultanatı da 14 yıl sürmüştür:

Hükûmet etdi on dört yılla dört ay eyledi rihlet
Cülûs ettirdiler anın yerine Mustafa Hân'ı (Ayvansarâyî, 1985: s.7)

Henüz 28 yaşında iken yakalandığı bir hastalık sebebiyle 1026 (1617) tarihinde vefat eden Sultan I. Ahmed, kendi adıyla yaşayan Sultan Ahmed Camii haziresinde medfundur. Vefatına "mübeşşerü'l-cennet" ibaresi ile tarih düşürülmüştür (Ayvansarâyî, 1978: s. 4).

Sultan I. Ahmed, Fatih Sultan Mehmed (1432-1481)'in başlattığı divan tertip etme geleneğini devam ettiren hükümdar şâirlerdendir. Bahtî mahlası ile yazdığı şiirlerinden oluşan Dîvânçe'sinin tek yazma nüshası Millet Kütüphanesi, Ali Emîrî, Manzum, numara 53'te yer almaktadır. Dîvânçe'de 5 münâcât, 3 naat, 4 ramazâniyye, Ebû Eyyûb el-Ensârî (öl. 674) ve Mevlânâ (öl. 1273) hakkında birer medhiye, 3. Mehmed hakkında bir mersiye, 28 gazel, 1 tercî-bend, bir tâhmîs, 36 murabba, 3 şarkî, 4 kît'a ve 4 müfred yer almaktadır. Şiirleri devrin güçlü şâirleri Nâdirî, Hâletî, Nefî, Nevizâde Atâyî ve Şeyhüllâm Yahyâ gibi isimlerin şiirlerinin edebî degeriyle mukayese edilemeyecek seviyede olsa da şiirlerine bazı şâirlerin nazîre yazdıkları ve birkaç şiirinin de bestelendiği bilinmektedir (Kayaalp, 1999: s. 89-95)

Ahmed bin Seyfullah

Bahtî'nin seçilmiş bazı şiirlerini tâhmîs ve tanzîr eden Ahmed bin Seyfullah hakkında bu şiirlerin yer aldığı mecmuada yazılı olan adı dışında başka bir bilgiye sahip değiliz. Sadettin Nûzhet Ergun, şiirlerinde Bahtî mahlasını kullanan Sultan I. Ahmed'in birçok şîirini, Ahmed İbni Seyfeddin'in tâhmîs ederek bir mecmua vücuda getirdiğini ve bu mecmuanın da Topkapı Sarayı Müzesi Bağdat Kitaplığı 401'de kayıtlı olduğunu ifade etmektedir (Ergun, 1936: 289). Yaptığımız bu çalışma, Ergun'un verdiği bilgilerin büyük oranda doğru olmakla birlikte tashihe muhtaç olduğunu ortaya koymaktadır. Mecmuadaki kayda göre Bahtî'nin şiirlerini tâhmîs eden kişinin adı Ergun'un ifade ettiği gibi Ahmed İbni Seyfeddin değil, Ahmed bin Seyfullah'tır. Zira Ahmed bin Seyfullah, Bahtî'nin şiirlerine tâhmîs ya da nazîre olarak yazdığı 42 şîirin 41'nin başlığında kendi adını da "Tâhmîs-i ... Ahmed bin Seyfullah", "Nazîre-i ... Ahmed bin Seyfullah" şeklinde yazmıştır. Ayrıca Ahmed bin Seyfullah, -yne Ergun tarafından ifade edildiği gibi- Bahtî'nin şiirlerini sadece tâhmîs etmekle kalmamış bu şîirlere nazîreler de yazmıştır.

Ahmed bin Seyfullah, şiirlerinde mahlas kullanmamış ancak şiir başlıklarında adının önüne bazı sıfatları eklemiştir. Bu sıfatlar: "Dâî", "abd", "dâiyyü'l-fakîr", "abdü'l-fakîr" sıfatlarıdır. Ahmed bin Seyfullah, Bahtî'nin şiirlerine yazdığı tâhmîs ve nazîreleri güzel bir hat ve özenli bir tezhîple hükümdarın takdirine arz etmiştir. Bu durum şâirin bu sıfatları kullanmasının bir zaruret hali olduğu gerçeğini hatırlatırken aynı zamanda dikkate değer bir özgüveni olduğunu da düşündürmektedir.

Nazîre Kavramı ve Bahtî'nin Şiirlerine Nazîreler

Nazîre, "bir şâirin manzum bir eserine başka bir şâir tarafından aynı vezin ve kafiyede yazılan şiir" diye tanımlanır. Nazîre yazmak yerine tanzîr etme nazîre deme, cevap deme, cevap verme tabirleri de kullanılmıştır. Mesneviler gibi müstakil eserlere de yazılmış olmakla birlikte nazîrenin en yaygın kullanıldığı nazîm şekli gazeldir. Gazelden sonra en çok mesnevi nazîm şekline nazîre yazıldığı bilinmektedir. Gazel ve mesneviler kadar olmasa da kasîde ve musammat nazîm şekilleri tanzîr edilmiştir. Nadiren de olsa divan ve sözlük gibi eserlerin tümüyle tanzîr edildiği nazîre örnekleri vardır. Nazîre mecmualarında bir nazîm şeklinin farklı bir nazîm şekli ile tanzîr edildiği görülmektedir. Mecmualarda, bir gazelin murabba nazîm şekliyle, kasidenin gazel nazîm şekliyle, gazelin kaside nazîm şekliyle tanzîr edildiği numuneleri görmek mümkündür (Köksal, 2006: s. 456; 2003: s. 216-218).

Daha önce yazılmış bir gazelin beyitlerine yeni misralar ilave ederek yazılan terbî, taştîr, tâhmîs, tesdîs, tesbî, tesmîn, tetsî ve ta'sîr ise nazîrenin uzantısı kabul edilen nazîm şekilleridir. Gazelden elde edilen bu nazîm şekilleri beğenilen bir gazelin her beytine ilave edilen misraların sayılarına göre çeşitli adlar alır ve bir nevi nazîre sayıları (İpekten, 2001: s. 87-112). Nazîreye cevap da denmektedir. Nazîre yazan şâir, üstat saydığı şâirin eserinin konusunu almayıp veznini, biçimini ve esasını alarak tanzîr ettiği şiirin benzerini meydana getirmekle üstat kabul ettiği şâirin eserine cevap vermiş olur (Levend, 1999: s. 70-71). Nazîre yazan şâir beğendiği şiiri tanzîr eder. Böylelikle orijinal şiirin biçimini ile konusu nazîre şiirde yeniden ele alınmış olur (Pala, 1995: s. 424) Bir şâiri nazîre yazmaya sevk eden şey, aynı sahada şiir söyleyen diğer şâirlerden daha üstün bir manzume ortaya koyma iddiası veya düşüncesidir.

Nazîre yazma geleneği, nazîrelerin toplandığı nazîre mecmualarının oluşmasına sebep olmuştur. Ömer bin Mezîd tarafından 1437'de derlenen *Mecmû'atün-nezâ'ir*, Eğridirli Hacı Kemal tarafından 1512'de hazırlanan *Câmiu'n-nezâ'ir*, Edirneli Nazmî tarafından 1559'da derlenen *Mecmâ'u'n-nezâ'ir*, *Pervâne Bey Nazîre Mecmû'ası* olarak da bilinen ve Pervâne bin Abdullah tarafından 1560'ta elifbâ sırası gözetilerek derlenen *Mecmû'atü'n-nezâir* ve Hisâlî tarafından derlenen *Metâli'ü'n-nezâ'ir* nazîre mecmualarının en önemli örnekleridir (Köksal, 2006: s. 457).

Klasik Türk şiirinde nazîre yazma geleneğinin yaygın olmasının temelinde, divan şiirinin konu bakımından fazla değişiklik göstermeyen nitelikleri yattmaktadır. Şiire konu bakımından yenilikler getiremeyen şâirler aynı konuyu daha güzel işleyebilmenin yollarını aramışlar ve böylece da başarılı nazîre şiirler ortaya koymuşlardır (İsen, 1997, s.326).

Nazîre, şiir eğitimimde de bir yöntem olarak taklit yoluyla kullanılmış, nazîre yazarak eski şâirleri taklit eden şâir adayları doğru ve hatasız şiir söylememi öğrenmiştir. Nazîrenin okuma, araştırma, inceleme, ezberleme, meşk ederek belli bir yetkinliğe erişen şâirin bu becerisini koruma ve geliştirme, örnek alınan anıt şiiri aşmaya yönelik iddiâlı çalışmalar gerçekleştirmeye gibi işlevleri vardır (Kurnaz, 2007: s.28-45). Nazîre sadece taklit değil, bir şiir kültürü ve eğitim faaliyeti, edebî kişiliğin ispatı ve sanatta daha güzel elde etme çabasıdır (Tolasa, 2002: s. 266). Nazîre aynı zamanda divan şiirinin ortak malzemesi olan mazmun, motif ve imajların farklı duygularını ve düşünce ortamları, farklı söyleyiş ve anlatım şekilleriyle "yeniden düzenleme" faaliyetidir (Dilçin, 2011: s. 210).

Bir manzumeyi tanzîr eden şâiri bu faaliyete sevkeden bir sebebin olması muhtemeldir. Köksal'a göre şâirleri nazîre yazmaya iten saikler şunlardır:

1. Zemin şâiri geçme arzusu
2. Meydan okumalara cevap verme ihtiyacı
3. Üstad şâirleri izlemek
4. Bir dostluk nişanesi olarak nazîreleşmek
5. Genç şâirleri teşvik için nazîre yazmak
6. Nazîrenin sağladığı imkân: (Köksal, 2006: s. 97-106).

Bu yazının konusunu teşkil eden tanzîr ve tâhmîslerin bu saiklerden hangisi ya da hangilerinin ağırlığı ile yazıldığını kesin olarak bilememekle birlikte Ahmed bin Seyfullah'ın, hükümdar şâir Bahtî'nin şiirlerini tâhmîs ve tanzîr etmesini padışâhın takdirini kazanma arzusu ya da bir beklenetiye istinaden harcanmış bir çaba olarak değerlendirebiliriz. Ayrıca, şâirin mahlas kullanmaması, burada neşredilen

tanzîr ve tâhmîsler dışında şiirlerine rastlanılmaması, onun bu şiirleri belli bir maksada münhasıran yazmış olabileceği fikrini güçlendirmektedir.

Bahtî'nin şiirlerine Ahmed bin Seyfullah'ın yanında Vehhâbî, Sîdkî, Veysî, Şeyhî, Tâlibî, Edâyî, Hükmî gibi şâirler tarafından yazılan tâhmîslere bazı mecmualarda rastlamak mümkündür (Ergun, 1936: s. 289). Bu şâirler yanında Bahtî'nin şiirlerine musahiplerinden Hâfız'ın 8, Huşû'nin 4, Bülbüli ve Me'âlî'nin de 1'er nazîre yazdıkları bilinmektedir. Nûh bin Mustafa Konevî (öl. 1660) tarafından derlenen bir şiir mecmuasında adı geçen bu şâirlerin Bahtî şiirlerine yazdıkları nazîreleri görmek mümkündür (Özdemir, 2017: s. 19). Adı geçen şâirlerden Hâfız, Bahtî'nin şiirlerini en çok tanzîr eden şâir olarak bilinmektedir. Hâfız, Bahtî'nin 18 şiirini tanzîr etmiştir (Uysal, 2010: s. 15).

Şâir Hâfız'ın, Sultan I. Ahmed'in musahiplerinden olması ya da şiirlerinin tanzîr edilmesi yönünde padişahın ondan bir talepte bulunmuş olma ihtimalinin bunda etkili olduğu düşünülebilir. Zira Bahtî, bir gazelinde şâir Hâfız'ın kendi şiirine nazîre yazmasını isteyip şâirle söylemiştir:

Bahtiyâ bu nazmuña Hâfiz nazîre söyleşün
Fâris ise arsa-i nazm içre devşürsün ‘înân

Şâir Hâfız ise Bahtî'nin bu teklifine “padişahın şiirine nazîre söyleyemem, ancak başkalarıyla şiirde imtihan edilmeye hazırlım” diyerek cevap vermiştir:

Pâdişâhuñ şî‘rine Hâfiz nazîre diyemem
Gayrilarla oluram nazm içre lâkin imtihân (Özdemir, 2017: s. 65)

Bahtî Dîvâni'ni neşre hazırlayan İsa Kayaalp burada zikredilen Hâfız'ı İranlı meşhur şâir Hâfız-ı Şîrâzî (öl. 1390) olarak düşünüp Bahtî'nin onun etkisinde kaldığını ileri sürmektedir (Kayaalp, 1999: 83). Bu görüş kanaatimizce isabetli bir görüş sayılmasız. Bahtî'nin gazelinde nazîre yazmasını teklif ettiği kişi şiirlerinde Hâfız mahlasını kullanan Müezzinzâde Hâfiz Ahmed Paşa (öl. 1632)'dır. 1564 yılında doğan Ahmed Paşa Filibeli bir müezzinin oğludur. Enderun'da yetişen ve daha sonra has odaya alınan Hâfiz Ahmed Paşa şâir tabiatı ile padişahın musahipleri arasında girmiştir ve kaptanıderya, vali, beylerbeyliği görevlerinde bulunmuştur. Hâfız mahlasıyla yazdığı şiirlerinden oluşan divanının tek nüshası Millet Kütüphanesi Ali Emîrî Efendi Manzum 799'de kayıtlı olup divanı üzerine iki yüksek lisans tezi yapılmıştır. (Uysal, 2010; Tosun, 2011).

Bahtî'nin Şiirlerine Nazîrelerin Yer Aldığı Mecmua

Bahtî'nin şiirlerine Ahmed bin Seyfullah tarafından yazılan tâhmîs ve nazîreleri ihtiva eden mecmua Topkapı Sarayı Müzesi Bağdat Kitaplığı 401'de kayıtlıdır. Kahverengi deri cilt kaplı, şemseli mecmuanın 1b-20b yaprakları arasında her yaprakta sekiz satırın yer aldığı *Kasîde-i Bürde*'nin Arapça metni vardır. 21a-32a yaprakları arasında ise her yaprakta on dokuz satır olmak üzere Feridüddin Attar (öl. 1221)'in *Esrâr-nâme* adlı eserinin tercümesi yer almaktadır.

Bahtî'nin şiirlerine nazîre ve tâhmîslerden oluşan bölüm mecmuanın 33a-90b yaprakları arasında yer almaktadır. Boş yapraklardan sonra 92b-106a yaprakları arasında Ahmed bin Seyfullah'ın Sultan I. Ahmed'e dua ve methiyelerinden oluşan manzum ve mensur metinler yer almaktadır.¹

¹ Bu metinler ayrı bir çalışmanın konusu olarak neşredilecektir.

Mecmuanın 33a numaralı yaprağında padişahın münacat ve bazı beyitlerine tahmîs ve nazîrelerinin yer aldığı kaydı yer almaktadır. Ayrıca, Sultan I. Ahmed'in nazar-ı dikkatlerine sunulduğu ve kusurlarından dolayı mazur görülmeye beklentisi ifade edilmektedir. Mecmuanın 33b-90b yaprakları arasında yer alan ve Bahtî'nin şiirlerine nazîrelerden oluşan metin nesih hatla harekeli olarak yazılmıştır. Her bir yaprakta 10 satır yazılmış ve her satırın başı ile sonu farklı çizimlerle müzehhep hale getirilmiştir.

Bahtî'nin, tanzîr ve tahmîs edilen zemin şiirlerinin başlıklarını için müzeyyen serlevha tasarlanmıştır, ancak her zemin şiirin başlığı yazılmamıştır. Siyah, kırmızı, sarı, mavi, yeşil mürekkepler kullanılarak yazılan metnin satır başları ve sonları da farklı renkler kullanarak tezhip edilmiştir. Mecmuanın bu bölümünün özenilerek yazıldığı, hattat ve müzehhibin bu bölümün hazırlanmasında titizlikle çalıştığı görülmektedir.

Ahmed bin Seyfullah'ın tahmîs ya da tanzîr ettiği Bahtî şiirlerinin seçiminde hangi kriterin gözetildiğini bilemiyoruz. Ancak tahmîs ve tanzîr edilen şiirlerin Bahtî'nin en çok beğenilen şiirlerinden seçildiğini ifade edebiliriz. Tahmîs ve tanzîr edilen şiirlerin 17 tanesi gazel, 2'si ise murabba nazım şekliyle yazılmıştır. Toplam 19 adet olan bu şiirlerin matla beyitleri ile her bir şaire yazılan tahmîs ya da nazîrenin nazım şekilleri ve sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere Bahtî'nin² 19 şiirine Ahmed bin Seyfullah tarafından 21 tahmîs, 16 gazel, 5 adet de murabba nazım şekilleriyle toplam 42 nazîre yazılmıştır. Tabloda Bahtî'nin zemin şiirinin matla beytinden sonra o şaire yazılan tahmîs ya da nazîrelerin matla beyitleri ile nazîre şiirin nazım şekli ve sayıları da yazılmıştır. Böylelikle matlai verilen zemin şaire hangi nazım şekliyle ve hangi sayıda cevap verdiği de tabloda gösterilmiştir.

Sıra No	Tanzîr Edilen Bahtî Şiirlerinin ve Nazîrelerin Matlaları			Nazîre Şiirin Nazım Şekli		
	Tahmîs	Gazel	Murabba	Nazîre Sayısı		
1	Zemin	Baňa ȝâhirde itdûñ bunca ihsân Müyesser eyledûñ mûlk-i Süleymân Olupdur 'îşkuñ ile pür dil ü cân <i>Beni kil 'âlem-i ma 'nîde sultân</i>				
	Nazîre	İdüp dünyâda Sultân Ahmed'i hân Îlâhî eyledûñ bu deñlü ihsân Yine luþ eyleyüp iy Rabb-i Rahmân <i>Ani kil 'âlem-i ma 'nîde sultân</i>	-	-	3	3
		Emîn olup belâdan ȝîll-i Yezdân Cihân bâğında dâ'im ola şâdân Îlâhî gülşen-i 'âlemde her ân <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i>				
		Şeh-i 'âlem olup her demde şâdân Murâdâtî müyesser ola her ân Belâlardan Îlâhî ol nigehbân <i>Bi-hakki'l-Muştâfâ min âl-i 'Adnân</i>				

² Sultan I. Ahmed bazı şiirlerinde Bahtî mahlası yerine Ahmed mahlasını kullanmıştır.

Mecmuada tahmîs ya da tanzir edilen 3 şiirde Ahmed mahlası geçmektedir.

	Zemin	Yā Resūla'llāh ḫamer alnuñ yüzüñdür āfitāb Kim görürse gül cemālūñ ola ol 'ālī-cenāb				
2	Nazîre	<p>Yā ḥabība'llāh 'uṣāt-ı ümmetüñ rūz-ı hisāb Cem' olup taht-ı livāña luṭfuñ ister şeyh ü şāb Rūşen itdi nūr-ı vechüñ 'ālemi bī-irtiyāb <i>Yā Resūla'llāh ḫamer alnuñ yüzüñdür āftāb</i> <i>Kim görürse gül cemālūñ ola ol 'ālī-cenāb</i></p> <p>Yā şefī'a'l-müz̄nibīn ihsānuñ ister şeyh u şāb Luṭf-ı bī-pāyānuñ umar kamu ehl-i hisāb</p> <p>N'ola fahr iderse nūruñla ḥabībā nūh kībab Senden itdiler şeb-i mi'rāc nūrı iktisāb Seb'a-i seyyāre itdi nūr-ı vechüñden hicāb <i>Yā Resūla'llāh ḫamer alnuñ yüzüñdür āftāb</i> <i>Kim görürse gül cemālūñ ola ol 'ālī-cenāb</i></p> <p>Pertev-i nūr-ı cebīnūñ olduğuçün āftāb Çarh-ı çārtüm olmaz anuñ nūrına aślā hicāb</p> <p>Yā ḥabība'llāh diler ihsānuñ şeyh ü şebāb Kıl şefā'at cümlesine luṭf idüp rūz-ı hisāb 'Afv-ı Haḳḳ-ı umaruz gerçi ḥatāmiz bī-hisāb <i>Yā Resūla'llāh ḫamer alnuñ yüzüñdür āftāb</i> <i>Kim görürse gül cemālūñ ola ol 'ālī-cenāb</i></p> <p>Yā Resūla'llāh sensin ol şeh-i 'ālī-cenāb Hażret-i Haḳ saña "levlāke" diyü itdi ḥitāb</p>	3	3	-	6
3	Zemin	Hudā'ya şük̄r idersem n'ola her gāh İrişdi cismüme şıḥhat çū nāgāh				
3	Nazîre	Firāş-ı ḡamda iderken müdām āh Yine ihsān-ı Bārī oldı hem-rāh Şifā oldı müyesser ḥamdüli'llāh <i>Hudāyā şük̄r idersem n'ola her gāh</i> <i>İrişdi cismüme şıḥhat çū nāgāh</i>	1	-	-	1
4	Zemin	İy 'alemdār-ı Resūl iy yār-ı fahru'l-mürselīn Zāt-ı pākūñ Rūm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'ālemīn				
4	Nazîre	<p>İy meh-i burc-ı sa'ādet şems ü 'irfān u yakīn Himmet it kim pādişāh-ı 'ālem ola kām-bīn Dāyimā manşūr ola cümle ḡuzāt-ı Müslimīn <i>İy 'alemdār-ı Resūl iy yār-ı fahru'l-mürselīn</i> <i>Zāt-ı pākūñ Rūm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'ālemīn</i></p> <p>İy dür-i bahr-i kerāmet yemmi-i 'irfān u yakīn İy Ebī Eyyūb-ı Ensārī-i kuṭbu'l-'ārifīn</p> <p>İy gül-i gülzār-ı dīn iy bülbül-i bāğ-ı yakīn Zuhr-ı erbāb-ı velāyet fahr-i aşhāb-ı güzīn İy re'īs-i müttakīn iy pīşvā-yı mü'minīn <i>İy 'alemdār-ı Resūl iy yār-ı fahru'l-mürselīn</i> <i>Zāt-ı pākūñ Rūm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'ālemīn</i></p>	2	1	-	3

	Zemin	Okunduğunda eyler pür-şevk kalb-i nāsi Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-i cān-fezāsi				
5	Nazîre	Bunuñla dāyim artar göñüllerüñ şafası Budur hemiše cānā haste diliñ şifası Bundan olur muhaşşal dertlüleriñ devāsi <i>Okunduğunda eyler pür-şevk kalb-i nāsi Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-i cān-fezāsi</i>	2	1	-	3
		Ol fahr-i enbiyānuñ mevlūd-i dil-güsəsi Okundığında artar cān u dilüñ şafası				
6	Nazîre	Olsun ziyāde dirseñ cān u diliñ şafası Envār-ı Muştafā'dan var eyle iktibāsi Budur hemiše iy dil her derdlerüñ devāsi <i>Okunduğunda eyler pür-şevk kalb-i nāsi Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-i cān-fezāsi</i>	1	2	-	3
		Dü 'âlemde bizüm sensin Hudā'muz N'ola 'arż olsa ıtamuña recāmuz				
7	Nazîre	Budur her rūz u şeb yā Rab du'āmuz Ki şad ola şeh-i kişver-güsəmuz Anuñ 'adlinde makżiyyü'l-merāmuz <i>Dü 'âlemde bizüm sensin Hudā'muz N'ola 'arż olsa ıtamuña recāmuz</i>	1	2	-	3
		Çü senden gəyridən yoķdur recāmuz Kabül eyle Hudāvendā du'āmuz				
8	Nazîre	Hudāyā luťuñadur ilticāmuz Harīmünden durur dāyim recāmuz				
		Minnet Allāh'a ki irişdi beşāret ħaberi Geldi cān kulağına yine meserret ħaberi				
	Zemin	Şükr-i bī-had ki bugün irdi ġanīmet ħaberi Müjde-i feth ile geldi bize nuşret ħaberi Tutdi dünyā yüzünü hāşılı behcet ħaberi <i>Minnet Allāh'a ki irişdi beşāret ħaberi Geldi cān kulağına yine meserret ħaberi</i>	1	-	-	1
		Yā İllāhī cümle īmān ehlini mesrūr kıl Şark u ḡarbi dār-ı İslām eyleyüp ma'mūr kıl				
	Nazîre	'Afı idüp yā Rab ķuşūrin ķullaruñ maġfur kıl Kaşr-i cennet gibi diller hānesin ma'mūr kıl Raḥmetüñden her günün halk-1 cihānuñ sūr kıl <i>Yā İllāhī cümle īmān ehlini mesrūr kıl Şark u ḡarbi dār-ı İslām eyleyüp ma'mūr kıl</i>	1	2	-	3
		Yā İllāhī pādişāh-1 'âlemi mesrūr kıl Cümle şāhān-1 cihāni hükmine me'mūr kıl				
	Zemin	Zill-i Hakk'ı yā İllāhī dāyimā mesrūr kıl Kaşr-i cennet gibi dāyim hāṭırın ma'mūr kıl				

	Zemin	Şahn-ı ‘ālem murğ-zār ³ oldu dilā nevrūzdur Tāze cān-bahş itdi ezhāra şabā nevrūzdur			
9	Nazîre	Şükr-i bī-had mu‘tedil oldu hevā nevrūzdur Bülbül eyler ‘aşk_ile turma nevā nevrūzdur Hāşılı irişdi hengām-ı şafā nevrūzdur <i>Sahn-ı ‘ālem murğ-zār oldu dilā nevrūzdur</i> <i>Tāze cān-bahş itdi ezhāra sabā nevrūzdur</i>	1	1	- 2
	Zemin	Güs u hūşa şubh-dem irdi nidā nevrūzdur Büstānda her çemen itdi şadā nevrūzdur			
10	Nazîre	Dil hānesi ma‘mūr ⁴ olur Envâr-ı zikru’llâh ile İklîm-i dīn ⁵ ma‘mūr olur Mi‘mār-ı zikru’llâh ile			- - 2 2
	Nazîre	‘Ilm ü ‘amel meşkûr olur Envâr-ı zikru’llâh ile Cûrm ü güneh mağfûr olur Tekrâr-ı zikru’llâh ile			
	Zemin	Dilden elemler dûr olur Efkâr-ı zikru’llâh ile Endûh u ġam mehcûr olur Tekrâr-ı zikru’llâh ile			
11	Nazîre	Merhabâ merhabâ meh-i Ramażân Merhabâ ħalķa râhmet-i Rahmân			
	Nazîre	Yine teşrif idüp cihâni revân Hoş şafâ eyledüñ meh-i Ramażân	1	1	- 2
	Zemin	Merhabâ iy gûzîn-i kevn ü mekân Merhabâ iy şeh-i şühûr-ı cihan Merhabâ iy müferrih-i dil ü cān <i>Merhabâ merhabâ meh-i Ramażân</i> <i>Merhabâ ħalķa râhmet-i Rahmân</i>			
12	Nazîre	İlâhî cānibeyne şalmışam ben iki serdârı Kerem kıl düşmeni ƙahr eyle manşûr eyle anları			
	Nazîre	Cünûd-ı Müslimîne eyle yā Rab nuşret u yârî Ne yire ‘azm iderlerse ola fetîh ü zafer yârî Kâbûl eyle habitibün hûrmetine ƙavl-i hûnkârı <i>İlâhî cānibeyne şalmışam ben iki serdârı</i> <i>Kerem kıl düşmeni ƙahr eyle manşûr eyle anları</i>	2	2	- 4
	Zemin	Du‘āmuz bu durur dâ’im ki ol ‘âlemlerüñ vari Cihân bağında ħandân eyleye gül gibi hûnkârı			

³ mürğ-zār: merg-zār, Kayaalp, *Sultan Ahmed Divaninin Tahlili*, s. 217

⁴ ma‘mūr: pür-nūr: Kayaalp, *a.g.e.*, s. 200

⁵ iklīm-i dīn: iklīm-i ten, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 200

		Niyâzımız budur her dem bize ‘avn eyleyüp Bârî Müslimînün fırsat u nuşret ola yâri Hemîse katl-i a’dâ olmağ içün ‘askerûn kâri <i>İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdâri</i> <i>Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşûr eyle anları</i>				
		Kemâl-i luft u cûduñdan eyâ ‘âlemelerûn varı Hâtâlardan maşûn eyle vücûd-ı pâk-i hünkârı				
13	Zemin	Ramażan irdi yine her gice yanar kandîl Şehr-i İslâm'a şalar şu'le ser-â-ser kandîl	-	1	-	1
	Nazîre	Şevk ile çıktı menâre başına her kandîl Görmek içün Ramażân ayını bekler kandîl				
14	Zemin	Şükr ü hamd eyleyelüm geldi irisdi yine ‘iyd Bahtımuz rûzini kıldı yine Allâh sa’id	1	-	-	1
	Nazîre	Niçe eyyâm-ı medîd idî niçe ‘ahd-i ba’id Şevkümüz gün-be-gün olmakda idî ayda medîd Hele biz kollarını şâd idüp ol Rabb-i Mecîd <i>Şükr ü hamd eyleyelüm geldi irisdi yine ‘iyd</i> <i>Bahtımuz rûzini kıldı yine Allâh sa’id</i>				
15	Zemin	Yâr kim eyleye ‘arz-ı dîdâr ‘Âşikuñ kalbi olur pür-envâr	1	-	-	1
	Nazîre	Göricek gün yüzîni bu dil-i zâr Tarmâr oldı hemân zulmet-i târ Aña sek itme sen iy dil her bâr <i>Yâr kim eyleye ‘arz-ı dîdâr</i> <i>‘Âşikuñ kalbi olur pür-envâr</i>				
16	Zemin	Bî-terâhhumsin nigârum ⁶ nice bir cevr ü cefâ Cânuma kâr itdi ‘ışkuñ it terâhhum bî-vefâ	1	-	-	1
	Nazîre	Zülfüne bel bağlayup oldum yoluñda hâk-pâ Cignedürsin sen semend-i nâza lâyik mî şehâ Niçe ay u yıl geçer bir kez dimezsin merhabâ <i>Bî-terâhhumsin nigârum nice bir cevr ü cefâ</i> <i>Cânuma kâr itdi ‘ışkuñ it terâhhum bî-vefâ</i>				
	Zemin	İlâhî senden özge mesnedüm yok Rizâdan özge yâ Rab hâcetüm yok				
17	Nazîre	Kapuñdan özge yâ Rab ma’bedüm yok Tapuñdan gâyri hergiz makşadum yok Sığindum saña âhardan yedüm yok <i>İlâhî senden özge mesnedüm yok</i> <i>Rizâdan özge yâ Rab hâcetüm yok</i>	1	1	-	2
		[İlâhî] hażretüñ tek makşadum yok Harîm-i ‘izzetüñ-veş ma’bedüm yok				

⁶ nigârum: nigârâ, Kayaalp, a.g.e., s. 215

	Zemin	Edirne şehri gibi gerçi şehr-i bī-bedel olmaz Yine ammā bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz						
18	Nazîre	Edirne gibi bir āb u hevâsı hoş maḥal olmaz Ahâlîsinde anuñün ǵam u hüzn ü kesel olmaz Anuñ mânendi vü misli cihânda mā-ḥaşal olmaz <i>Edirne şehri gibi gerçi şehr-i bī-bedel olmaz</i> <i>Yine ammā bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz</i>	1	1	-	2		
		Meseldür bu ki ‘âlemde bedel olmaz güzel olmaz Velî hergiz güzellikde Sitanbul'a bedel olmaz						
	Zemin	Makşûdumi Hudâ'yâ bârî ne hâlet itsem Mażlûm olan ķużâta ⁷ bir bir ri‘âyet itsem						
19	Nazîre	Erbâb-ı ‘ilm ü fazla lutf u ‘inâyet itsem Lutfa mahal olamı bulsam himâyet itsem El-hâşılı bu yolda sa‘y-i be-ğâyet itsem <i>Maşkûdumi Hudâyâ bilmem ne hâlet itsem</i> <i>Mażlûm olan ķużâta bir bir ri‘âyet itsem</i>	1	-	-	1		
		TOPLAM	21	16	5	42		
Mecmuadaki Zemin Şiirlerin Sayısı			19					
Mecmuadaki Nazîre Şiirlerin Sayısı			42					
Mecmuadaki Toplam Şiir Sayısı (Zemin Şiir + Nazîre)			61					

Sonuç

Bu çalışmada Sultan I. Ahmed'in Bahtî mahlasıyla yazdığı şiirlerinden seçilen 19 şaire Ahmed bin Seyfullah'ın çeşitli nazım formlarında yazdığı tahmîs ve nazîrelerinden oluşan 42 şiri neşredilmiştir. Nazîre geleneğinde, bir şairin şiirine aynı nazım şekli ile cevap verildiği ve nazîre mecmualarının pek çok şairin şiirine çeşitli şairler tarafından yazılan nazîrelerden oluştuğu bilinmektedir. Bu çalışmaya konu olan mecmua ise bilinen bu geleneğin dışında kalarak farklılıklar göstermektedir.

Ahmed bin Seyfullah'ın, Bahtî'nin şiirlerine yaptığı tahmîs ve nazîrelerden oluşan mecumua sadece bir şairin manzumeleri arasından seçilmiş şiirlere tahmîs ve nazîreleri ihtiva etmektedir. Ahmed bin Seyfullah, Bahtî'nin bazı şiirlerini hem tahmîs etmiş hem de nazîre yazmıştır. Bazı şiirlere ise birden çok tahmîs ya da nazîre yazıldığı görülmektedir. Ahmed bin Seyfullah tarafından Bahtî'nin 19 şiirine yazılan tahmîs ve nazîrelerin toplamı 42'dir. Bu şiirlerden 21'i tahmîs, 16'sı gazel ve 5'i ise murabba nazım şekillerinden oluşmaktadır. Eldeki verilere göre bu durum Ahmed bin Seyfullah'ın Bahtî şiirlerini en çok tahmîs ve tanzîr eden kişi olduğunu da ortaya koymaktadır.

⁷ ķużâta: қаžāya, Kayaalp, a.g.e., s. 212

Kaynakça

- Ayvansarayî, Hafız Hüseyin (1978). *Vefeyât-i Selâtîn ve Meşâhir-i Ricâl*. (Fahri Ç. Derin, hazırlayan): İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Ayvansarayî, Hafız Hüseyin (1978). *Mecmûa-i Tevârîh* (Fahri Ç. Derin-Vahit Çabuk, hazırlayanlar): İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Bahtî, *Divan*. Millet Kütüphanesi, Ali Emîrî, Manzum, numara 53.
- Dilçin, Cem (2011). *Divan Şiiri ve Şâirleri Üzerine İncelemeler*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Ergun, Sadettin Nûzhet (1936). *Türk Şâirleri*, C. I. İstanbul.
- İlgürel, Mücteba (1989). “Ahmed I” *DIA İslam Ansiklopedisi*, C. II. İstanbul: TDV Yayınları.
- İpekten, Haluk (2001). *Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz*. İstanbul: Dergâh Yayınları
- İsen, Mustafa (1997). *Ötelerden Bir Ses, Divan Edebiyatı Ve Balkanlarda Türk Edebiyatı Üzerine Makaleler*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kayaalp, İsa (1999). *Sultan Ahmed Divani'nin Tahlili*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Koçu, Reşat Ekrem (1981). *Osmanlı Padişahları*. İstanbul: Ana Yayınevi.
- Köksal, M. Fatih (2006). “Nazîre/Türk Edebiyatı”, *DIA*, XXXII. İstanbul: TDV Yayınları.
- Köksal, M. Fatih (2003). “Nazîre Kavramı ve Klâsik Türk Şiirinde Nazîre Yazıcılığı”, *Diriözler Armağanı Prof. Dr. Meserret Diriöz ve Haydar Ali Diriöz Hatıra Kitabı*, Ankara: Bizim Büro Yayınları.
- Kurnaz, Cemal (2007). *Osmalı Şâir Okulu*. Ankara: Birleşik Yayınevi.
- Levend, Agâh Sırı (1999). *Türk Edebiyatı Tarihi*, I. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Özdemir, Mehmet (e-kitap). *Nûh b. Mustafa Konevî, Mecmûa-i Gazeliyyât*. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR-195580/nuh-b-mustafa-konevi-mecmua-i-gazeliyyat.html> [erişim tarihi: 02.12.2018]
- Pala, İskender (1995). *Ansiklopedik Dîvân Şiiri Sözlüğü*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Solakzâde (1989). *Solakzâde Tarihi*, II. (Vahit Çabuk, hazırlayan): Ankara.
- Tolasa, Harun (2002). *16. Yüzyılda Edebiyat Araştırma ve Eleştirisî*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Tosun, Serdal (2011). *Hâfız Ahmed Paşa Divanı ve İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi . İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uysal, Adem (2010). *Hâfız Ahmed Paşa Divanı: İnceleme-metin*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi . Ankara: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmaz, Hasan Kamil (1991). “Aziz Mahmud Hüdâî” *DIA*, IV. İstanbul. TDV Yayınları.

MECMUA METNI

Transkripsiyonlu Metnin Tesisinde İzlenen Yol

Arap harflı metin harekeli olduğundan harekenin önerdiği fonetik kurallara bağlı kalındı. Okuyucu tarafından takibinin kolaylığı düşünülerek mecmua metni tablolaştırıldı. Bahtî'nın tahmîs ya da tanzîr edilen şiirlerine "zemin şiir", bu şiirlere Ahmed bin Seyfullah'ın yazdığı çeşitli nazım şekillerindeki şiirlere de "nazîre" başlığı verildi. Bu başlıklar altında şiirlerle ilgili açıklayıcı bilgilere yer verildi.

Tabloda tâhmîs ve tâzîr edilen zemin şîirlere sıra numarası verilerek şîirin yer aldığı yaprak numarası, varsa şîir başlığı, nazîm şekli/birimî, vezni ve matla beyti yazıldı. Mecmuada Bahtî'nin tâhmîs ya da tâzîr edilen şîirinin tamamı yazılsa da burada sadece matla beytinin yazılmasının yeterli olacağı, Bahtî şîirlerinin daha öce neşredilmesinden dolayı gerektiğiinde bu şîirlere ulaşabileceğî düşüncesiyle bu şîirlerin tamamına yer verilmedi.

Zemin şiirle ilgili bilgilerden sonra yine tablo halinde zemin şireye yazılan tahmîs ya da nazîre şiirlerin yer aldığı yaprak numarası, varsa şiir başlığı, nazım şekli/birimî ile şiirlerin tamamı yazıldı.

Bahî Şîrlerine Tahmîs ve Nazîrelerin Transkripsiyonlu Metni

33a ‘İzzetlü sa‘ādetlü ve kerāmetlü zıllu’llāhi ‘ālem-penāh ebedda’llāhu Te‘ālā ve ebkāhu hażretlerinüñ münācāt-1 icābet-makrūn ve ebyāt-1 laṭīfe-i sa‘ādet-merhūna nazā’ir ü taḥmīsātdur. Li’llāhi Te‘ālā nażar-1 humāyūnları ta‘alluk idüp ma‘zūr buyurıla.

1.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	33b-35b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Murabba/7
	Vezin	<i>meſā' īlün meſā' īlün fe' ūlün</i>
Nazire	Matla	Baña զāhirde itdüñ bunca ihsān Müyesser eyledüñ mülk-i Süleymān Olupdur 'ışķuñ ile pür dil ü cān <i>Beni kil 'ālem-i ma 'nīde sultān</i>
	Yaprak Numarası	35a-36b
	Şiir Başlığı	Nazīretü'd-dā'iyyi'l-faķīr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Murabba/7
Murabba		İdüp dünyāda Sultān Ahmed'i hān İlāhī eyledüñ bu deñlü ihsān Yine luť eyleyüp iy Rabb-i Rahmān <i>Ani kil 'ālem-i ma 'nīde sultān</i>
	Şeh-i İslām'a dā'im kıl tecellī	
	Şu deñlü kim gele aña tesellī	
	İdüp yā Rabbenā ihsān-ı külli	
Ani	Ani kil 'ālem-i ma 'nīde sultān	
	Saňadur yā Rabanca istinādum	
	Kemāl-i luťfuňadur i'timādum	
	Budur her rūz u şeb senden murādum	
Ani	Ani kil 'ālem-i ma 'nīde sultān	
	Saňadur yā Rabanca istinādum	
	Kemāl-i luťfuňadur i'timādum	
	Budur her rūz u şeb senden murādum	

		<p>Şeh-i ‘ālem olup mesrûr İlâhâ Müyesser kıl murâdin pâdişâhâ Bi-ḥakk̄-ı süre-i Yâsîn ü Tâhâ <i>Anı kıl ‘ālem-i ma ‘nîde sultân</i></p> <p>Safâdan eyleyüp bir lahza hâlî Sürür ile gece her demde hâli Dü ‘ālemde ola tâ ƙadr-i ‘âlî <i>Anı kıl ‘ālem-i ma ‘nîde sultân</i></p> <p>Bi-ḥakk̄-ı rûh-ı pâk-i fâhr-i ‘ālem Bi-ḥakk̄-ı âb-ı rûy-ı hayr-i Âdem Bi-ḥakk̄’l-Muṣṭafâ-yı Rabb-i erham <i>Anı kıl ‘ālem-i ma ‘nîde sultân</i></p> <p>Du‘āmuz yâ İlâhî sen kabûl it Ki Sultân Ahmed’i ehl-i vuşûl it Murâdin cümle mevşûl-i hûşûl it <i>Anı kıl ‘ālem-i ma ‘nîde sultân</i></p>
--	--	---

2.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	33b-35b
	Şîir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimî	Murabba/7
	Vezin	<i>mefâ’lîlün mefâ’lîlün fe’ülîlün</i>
Nazîre	Matla	Baña ȝâhirde itdûñ bunca ihsân Müyesser eyledûñ mûlk-i Süleymân Olupdur ‘ışkuñ ile pûr dil ü cân <i>Beni kıl ‘ālem-i ma ‘nîde sultân</i>
	Yaprak Numarası	36b-38a
	Şîir Başlığı	Nazîretü’d-dâ’iyyi’l-fâkîr Ahmed bin Seyfu’llâh
	Nazım Şekli/Birimî	Murabba /7
Murabba		Emîn olup belâdan ȝill-ı Yezdân Cihân bâğında dâ’im ola şâdân İlâhî gûlsen-i ‘ālemde her ân <i>Şeh-i ‘ālem ola gül gibi handân</i>
		Olup yâ Rabbenâ ‘omri ziyâde Murâdî ȝoncası ola güşâde Kalup düşmenleri hâr-ı belâda <i>Şeh-i ‘ālem ola gül gibi handân</i>
		Hemîşe def’ ü ref’ olup belâlar Neşât u ‘ayş u ‘isretde olalar Sürüp bâg-ı cihân içre şafâlar <i>Şeh-i ‘ālem ola gül gibi handân</i>
		Nazîri ‘adl ile gelmez cihâna Du‘â-yı hayr ider halâk-ı zamâne Kamu diler el açup âsmâna <i>Şeh-i ‘ālem ola gül gibi handân</i>

		<p>Murâdâtın müyesser ide Bârî Hemîşe feth ü nuşret ola yâri Kîlûp a'dası dâyim âh u zâri <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i></p> <p>Murâdum bu durur senden ki yâ Rab 'Adû-yı dînün ola kend'özi şeb Hemîşe münhezim mağhûr olup hep <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i></p> <p>Vire yine o şeh olursa tâlib Hudâ-yı 'âlem-i sırr u ǵavâyib Güzât-ı dîn olup a'dâya ǵâlib <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i></p>
--	--	--

3.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	33b-35b
	Şîr Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimî	Murabba/7
Nazîre	Vezin	<p><i>mefâ 'ilün mefâ 'ilün fe 'ülün</i> Baña ȝâhirde itdüñ bunca ihsân Müyesser eyledüñ mûlk-i Süleymân Olupdur 'ışkuñ ile pür dil ü cân <i>Beni kıl 'âlem-i ma 'nîde sultân</i></p>
	Matla	<p>Şeh-i 'âlem olup her demde şâdân Murâdâtı müyesser ola her ân Belâlardan İlâhî ol nigehbân <i>Bi-ḥakki'l-Muṣṭafâ min āl-i 'Adnân</i></p> <p>HUDAYA devlet ü 'ömürî karîn it Hemîşe kâmyâb u kâmbîn it Vûcûd-ı pâkini ǵamdan emîn it <i>Bi-ḥakki'l-Muṣṭafâ min āl-i 'Adnân</i></p>
	Yaprak Numarası	38a-39b
Murabba	Şîr Başlığı	Nazîretü'l-abdi'l-fâkir Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimî	Murabba/7
		<p>Şeh-i 'âlem olup her demde şâdân Murâdâtı müyesser ola her ân Belâlardan İlâhî ol nigehbân <i>Bi-ḥakki'l-Muṣṭafâ min āl-i 'Adnân</i></p> <p>Ziyâde eyle 'ömür ü 'adl ü dâdîn Müyesser eyle makşûd-ı fu'âdîn Kabûl it hâşılı cümle murâdîn <i>Bi-ḥakki'l-Muṣṭafâ min āl-i 'Adnân</i></p> <p>GUZÂT-ı dîni yâ Rab eyle mansûr 'Adû-yı bed-likâyi eyle mağhûr Şeh-i devrâni dâyim eyle mesrûr <i>Bi-ḥakki'l-Muṣṭafâ min āl-i 'Adnân</i></p> <p>Aña tevfîk ü luṭfuñ reh-nûmûn it Belâlardan hâṭâlardan maşûn it Dahî a'dâ-yı dîni ser-nigûn it <i>Bi-ḥakki'l-Muṣṭafâ min āl-i 'Adnân</i></p> <p>Şeh-i devrâni yâ Rab şâd-kâm it Serîr-i saltanatda ber-devâm it</p>

		<p>İki ‘âlemde maķzıyyü'l-merām it <i>Bi-hakki'l-Muṣṭafā min āl-i 'Adnān</i></p> <p>Şalâḥ-ı ‘âleme cün oldı bâdî ‘Adâletle cihâni tutdî adî Müyesser ola yâ Rab her murâdî <i>Bi-hakki'l-Muṣṭafā min āl-i 'Adnān</i></p>
--	--	--

4.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-ı pâdişâh-ı ‘âlem-penâh ebbedâ'llâhu Te'âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
	Vezin	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
	Matla	Yâ Resûlallâh ķamer alnuñ yüzüñdür âfitâb Kim görürse gül cemâlüñ ola ol 'âlî-cenâb
	Yaprak Numarası	40a-41a
Nazîre	Şiir Başlığı	Tâhmisü'l-'abdi'l-fâkir Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Tâhmis/5
		Yâ habîba'llâh 'uşât-ı ümmetüñ rûz-ı hîsâb Cem' olup taht-ı livâna lutfuñ ister şeyh ü şâb Rûşen itdi nûr-ı vechüñ ‘âlemi bî-irtiyâb <i>Yâ Resûla'llâh ķamer alnuñ yüzüñdür âftâb</i> <i>Kim görürse gül cemâlüñ ola ol 'âlî-cenâb</i>
		Oldı memdûh-ı Hudâ çün hulk-ı fahru'l-mûrselîn Nice vaşf ide kemâlin evvelîn ü âhîrîn Her kelâmi câmi'-i âyât-ı Kur'ân-ı mübîn <i>Vaşfi diüp didi Hudâ çün "raḥmeten li'l-'âlemîn"</i> <i>Na 't-i pâküñle toli nâzil olupdur dört kitâb</i>
	Tahmîs	Dîde-i dil hâk-i pâyinden 'aceb bînâ olup Gül ruhı bâğ-ı letâfetde gül-i ra'nâ olup Gülşen-i vaşfında cânûm bûlbûl-i şeydâ olup <i>Ol Resûluñ medhi içre tûtî-i gûyâ olup</i> <i>Sükker-i vaşf ile yâ Rab kalbûme vir feth-i bâb</i>
		“Küntü kenzen” sîrrin izhâr itdi Rabbü'l-'âlemîn Mâzhar oldı aña rûh-ı pâk-i hayru'l-mûrselîn Cümle ‘âlem lutfuñ ister yâ şefî'a'l-müznibîn <i>Ümmet üzre sâye şalaldan berü ol şâh-i dîn</i> <i>Sâyesinde geldi raḥmet gitdi âhir iżtîrâb</i>
		Dil senüñ mihrûñden özge nesneye cây olmadı Hasretüñle ten hilâl ü dilde tâşkat ķalmadı İstemez gönlüm vişâlüñsüz na'îm-i sermedî <i>Çün hayâl-i vaşluñ ile eglenür bu Ahmedî</i> <i>Oldı bî-hûş fîkr-i vaşluñla saçuñ aña gülâb</i>

5.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-ı pâdişâh-ı ‘âlem-penâh ebbedâ’llâhu Te’âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
	Vezin	fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün
	Matla	Yâ Resûlallâh ķamer alnuñ yüzüñdür âfitâb Kim görürse gül cemâlüñ ola ol ‘âlî-cenâb
Nazîre	Yaprak Numarası	41b-42a
	Şiir Başlığı	Tahmisü’d-dâ’iyyî'l-fâkîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /6
	Gazel	<p>Yâ şeffî ‘âl-müznibüñ ihsânuñ ister şeyh u şâb Lutf-ı bî-pâyânuñ umar ķamu ehl-i hisâb</p> <p>Zülf-i ‘anber-büyuñuñ âşâridur târîk-i şeb Lem’â-i nûr-ı cebînûñle münevver âftâb</p> <p>Mehbiť-i envâr-ı ‘izzetdür ilâ-yevm’il-ķiyâm Ravžâ-i pâk-i ħabîb-i hażret-i ‘âlî-cenâb</p> <p>Ol mübârek barmağıyla bir işâret eyleyüp Ol beşâretden dü nîm itdi vücûdîn mâhtâb</p> <p>Ol nebîler serverinüñ hürmetine umaruz İde Sultân Ahmed’i Bârî Te’âlâ kâmyâb</p> <p>Her belâlardan vücûd-ı pâkini mahfûz idüp Ola sıhhât hem-‘inân u ‘omr ü devlet hem-rikâb</p>

6.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-ı pâdişâh-ı ‘âlem-penâh ebbedâ’llâhu Te’âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
	Vezin	fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün
	Matla	Yâ Resûlallâh ķamer alnuñ yüzüñdür âfitâb Kim görürse gül cemâlüñ ola ol ‘âlî-cenâb
Nazîre	Yaprak Numarası	42a-43a
	Şiir Başlığı	Tahmisü’d-dâ’iyyî'l-fâkîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>N’ola fahr iderse nûruñla ħabîbâ nûh kîbâb Senden itdiler şeb-i mi’râc nûri iktisâb Seb’â-i seyyâre itdi nûr-ı vechüñden hicâb <i>Yâ Resûla'llâh ķamer alnuñ yüzüñdür âftâb</i> <i>Kim görürse gül cemâlüñ ola ol ‘âlî-cenâb</i></p> <p>Virdi Hak gün gibi saña pür-żiyâ nûr-ı cebîn Buldi ol nûr ile şevki âsumân ile zemîn Niçe küffâr oldu gördükde o nûri ehl-i dîn <i>Vasfi idüp didi Hudâ çün “raḥmeten li'l- ‘âlemîn”</i> <i>Na ‘t-i pâküñle ṭoli nâzil olupdur dört kitâb</i></p>

		<p>Hubb-i ḡayı̄ı sa'y ile dilden ḫamu zā'il kılup Ol ḥabībūn ḥubbi ile ḫāne-i ḫalbūm tolup Dāyimā vaṣf-i şerīfin itmeden lezzet bulup <i>Ol Resūlūn medhi içre tūtū-i gūyā olup</i> <i>Sükker-i vaṣf ile yā Rab kalbime vir feth-i bāb</i></p> <p>On sekiz biñ ‘ālem oldı gelmesiyle kām-bīn Geldi īmāna görüp çok mu‘cizātin kāfirīn Ümmeti olanlaruñ oldı yeri ḫuld-i berīn <i>Ümmet üzre sāye şalaldan berü ol şāh-i dīn</i> <i>Sāyesinde geldi rāḥmet gitdi ḫhir iżtirāb</i></p> <p>Enbiyānuñ yā Resūla'llāh sensin emcedi Sen ṭarīk-i ḥaḳḳa sevk it bunca rūy-ı esvedi Zāt-ı pākūn dünyede nidem ḥudā göstermedi <i>Cün ḥayāl-i vaṣluñ ile eglenür bu Ahmedī</i> <i>Oldı bī-hūş fikr-i vaṣluña şaqun aña gūlāb</i></p>
--	--	---

7.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazım-ı pādişāh-ı ‘ālem-penāh ebbeda’llāhu Te’ālā ve ebkāhu
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
Nazîre	Vezin	<i>fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilūn</i>
	Matla	Yā Resūla'llāh ḫamer alnuñ yüzüñdür ḥafīṭāb Kim görürse gül cemālüñ ola ol ‘ālī-cenāb
	Yaprak Numarası	43a-44a
	Şiir Başlığı	Nazīretü'l-‘abdi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
		Pertev-i nūr-ı cebīnuñ olduğiyçün ḥafīṭāb Çarh-ı ḫārüm olmaz anuñ nūrına aṣlā ḥicāb
	Gazel	Mihr-i ‘ālemsin senüñle buldu ‘ālem nūr u fer Ümmetüñ zerrāt olursa n’ola aña bī-ḥisāb
		İsm-i zātuñla ḥabībūn ismi miftāh olmasa Ümmete fetħ olmaz idi cennetüñde kufl-ı bāb
		‘Arşa-i mahşerde ḫurduñ çün şefā’at çeşmesi Sāyesinde ümmetüñ ol gün çeker mi iżtirāb
		Eyle yā Rab sen bizi tahte'l-livā-i Ahmedī Kim anuñ altında olanlar olur ‘ālī-cenāb
		Hażret-i ḫān Ahmed'i dahı mu‘ammer eyleyüp İki ‘ālemde müyesser eyle ecr-i bī-ḥisāb
		Bāğ-ı ‘ālemde vücüdi gül gibi ḫandān olup Zerre deñlü çekmeye dünyada hüzn ü iżtirāb

8.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nażm-ı pādişāh-ı ‘ālem-penāh ebbeda’llāhu Te’ālā ve ebkāhu
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
	Vezin	fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilūn
Nazîre	Matla	Yā Resūlallāh ḫamer alnuñ yüzüñdür āfitāb Kim görürse gül cemälüñ ola ol ‘ālī-cenāb
	Yaprak Numarası	44a-45a
	Şiir Başlığı	Tahmisiś-d-dā‘iyyi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birim	Tahmîs/5
Tahmîs		Yā ḥabība’llāh diler ihsānuñ şeyh ü şebāb Kıl şefā’at cümlesine luṭ idüp rüz-1 hisāb ‘Afv-ı Haqq’ı umaruz gerçi ḥaṭāmuz bī-hisāb <i>Yā Resūla’llāh ḫamer alnuñ yüzüñdür āftāb</i> <i>Kim görürse gül cemälüñ ola ol ‘ālī-cenāb</i>
	 ⁸

9.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nażm-ı pādişāh-ı ‘ālem-penāh ebbeda’llāhu Te’ālā ve ebkāhu
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
	Vezin	fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilūn
Nazîre	Matla	Yā Resūlallāh ḫamer alnuñ yüzüñdür āfitāb Kim görürse gül cemälüñ ola ol ‘ālī-cenāb
	Yaprak Numarası	45b-46a
	Şiir Başlığı	Nazīretü'l-'abdi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
Gazel		Yā Resūla’llāh sensin ol şeh-i ‘ālī-cenāb Hażret-i Haqq saña “levlāke” diyü itdi hīṭāb Sen cihāna gelmeseydün iy nebîler serveri Halq olunmazdı muķarrer bu zemîn ü nûh kībâb Zāt-ı pāküñ kıldı rahmet çünkü Haqq ‘ālemlere Ümmetiñe kıl şefā’at luṭ idüp rüz-1 hisāb Bā-ḥuşüş ol ȝill-ı Haqq ya‘nī ki Sultān Ahmed’üñ Her murâdâtı müyesser olup ola kāmyāb Her ne yire ‘azm iderlerse ȝuzāt-ı Mūslimîn Haqq Te’ālā Hażreti ide müyesser feth-i bāb

⁸ Eksik yaprak bulunduğuundan mecmuda şiirin tamamı yoktur.

10.

Zemin Şiir Nazîre	Yaprak Numarası	46a-46b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
	Vezin	<i>mefā 'ılün mefā 'ılün fe 'ılün</i>
	Matla	İhudâ'ya şürk idersem n'ola her gâh İrişdi cismüme şîhhat cü nâgâh
	Yaprak Numarası	46b-47b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyî'l-fâkir Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmîs/5
	Tahmîs	Firâş-ı gamda iderken müdâm âh Yine ihsân-ı Bârî oldı hem-râh Şîfâ oldı müyesser hamdüli'llâh <i>Hudâyâ şürk idersem n'ola her gâh</i> İrişdi cismüme şîhhat cü nâgâh
		Hudâ'ya sad hezârân şürk ü minnet Ki buldu şâh-ı 'âlem yine şîhhat Çekilmişdi egerçi hâyli zağmet <i>Yatup gam pisterinde niçe müddet</i> İderken âh u zâri gâh u bî-gâh
		Oluп ihsâni Rabbü'l-'âlemînün Gâmi gitdi gönülden mü'minünün Şîfâ bulup özi şâh-ı zemînün <i>Kabûl oldı du 'âsı Müslimînün</i> Selâmet irdi Hâk'dan hamdüli'llâh
		Budur lâyîk olan şâh u gedâya Sığına Hâlik-i arz u semâya Nażar eyle bu beyt-i dil güşâya <i>Sığindum tâ ezelden ben Hudâ'ya</i> Odur bay u gedâya hem penâgâh
		Hudâ'nuñ luftina yok gâyet ü had Ki dergâhından olmaz kimse hîç red Cihânda diler iseñ 'izz ü sermed <i>Tevekkül üzre ol her demde Ahmed</i> Mu 'in ola saña her yerde Allâh

11.

Zemin Şiir Nazîre	Yaprak Numarası	48a-48b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
	Vezin	<i>fâ 'ılâtün fâ 'ılâtün fâ 'ılâtün fâ 'ılün</i>
	Matla	İy 'alemdâr-ı resûl iy yâr-ı fahrû'l-mûrselîn Zât-ı pâkünâ Rûm'a râhmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn
	Yaprak Numarası	48b-49b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyî'l-fâkir Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmîs/5
	Tahmîs	İy meh-i burc-ı sa'âdet şems ü 'îrfân u yakîn Himmet it kim pâdişâh-ı 'âlem ola kâm-bîn Dâyîmâ mansûr ola cümle gûzât-ı Müslimîn

		<p><i>İy 'alemdär-i Resûl iy yâr-i fahri'l-mürselin Zât-i pâkün Rûm'a râhmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</i></p> <p>Bu sevâbı Hażret-i Bârî naşîb itdi saña Kim diyâr-i Rûm'a sen kılduñ 'azîmet ibtidâ Dîn yolunda bunca say' itdüñ çalışduñ serverâ <i>Hâk-i Rûm'a tohm-i İslâm'i sen ekdiñ evvelâ Mîvedâr olsa n'ola zâhir olup aşhâb-i dîn</i></p> <p>Merkad-i pâkün ziyaret eyleyüp cümle enâm Birbirine virmeyüp nevbet iderler izdiħâm İtmesünler mi ziyaret ol maķâmi şübh u şâm <i>Feyż alursun nûkhet-i enfâs-i Ahmed'den müdâm Bu tûrâb-i türbeñe reşk itse tañ mi müşg-i Çîn</i></p> <p>Sensin ol ehl-i kerâmet ol velîler mefhâri Zâ'irânuñ ber-murâd olup olur ǵamdan berî Himmetüñ olsun cüyûş-i Müslîmînûñ rehberi <i>Tâ ezelden âl-i Osmân'uñ çün olduñ yâveri Baña daħi yâver ol iy fâhr-i aşhâb-i güzîn</i></p> <p>Yâverisin hażretiñden isti'ānet ķilanîñ Destgîrisiñ ziyaret eyleyüp feyz umanîñ Hâşılı rûħ-i revânisin cihânda her teniñ <i>Eyle himmet Bahtî'ye dergâhiña geldi senüñ Himmetüñle ser-be-ser feth eyleye a'dâ ilin</i></p>
--	--	--

12.

Zemin Şiir	<p>Yaprak Numarası 48a-48b Şiir Başlığı - Nazım Şekli/Birimî Gazel /5 Vezin <i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i> Matla İy 'alemdär-i resûl iy yâr-i fahri'l-mürselin Zât-i pâkün Rûm'a râhmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</p>
Nazîre	<p>Yaprak Numarası 49b-50b Şiir Başlığı Nazîretü'd-dâ'iyyî'l-fâkîr Ahmed bin Seyfu'llâh Nazım Şekli/Birimî Gazel/6</p>
Gazel	<p>İy dûr-i bahîr-i kerâmet yemm-i 'irfân u yakîn İy Ebî Eyyûb-i Ensârî-i ķuṭbu'l-'ârifîn</p> <p>Cân meşâmina tûrâb-i türbe-i pâkiñ yeter Kimseye lâzîm degül şîmden girü bu müşg-i Çîn</p> <p>Cün ķadem başduñ sa'âdetle diyâr-i Rûm'a sen Toldı yûmn-i maķdemiñle bu Sitanbul ehl-i dîn</p> <p>Şâh-1 'âlem devlet ü 'izzetde olup ber-ķarâr Himmetiñle her belâdan dâyimâ olsun emîn</p> <p>Bâğ-1 'âlemde olup verd-i vücûdî tâze ter Olmasun bâd-i ħazâna gülşen-i 'omri ķarîn</p> <p>Her murâdât ile maķşûdâtını meysûr idüp Her belâlardan nigehbân ola Rabbü'l-'âlemîn</p>

13.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	48a-48b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
	Vezin	<i>fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn</i> İy 'alemdär-i resûl iy yâr-i fâhrü'l-mûrselîn <i>Zât-i pâkûn Rûm'a râhmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</i>
	Matla	
Nazire	Yaprak Numarası	50b-51b
	Şiir Başlığı	Tâhmisü'd-dâ'iyyî'l-fâkîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Tâhmis/5
Nazire	Tahmîs	<p>İy gül-i gülzâr-ı dîn iy bûlbûl-i bâg-ı yakîn <i>Zuhr-i erbâb-ı velâyet fâhr-i aşhâb-ı gûzîn</i> İy re'is-i müttakîn iy pîşvâ-yı mü'minîn <i>İy 'alemdär-i Resûl iy yâr-i fâhrü'l-mûrselîn</i> <i>Zât-i pâkûn Rûm'a râhmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</i></p> <p>'Asker-i dîni diyâr-ı Rûm'a çekdiñ bî-merâ Râyet-i dîni 'Alemâtâğı'nda dikdiñ serverâ Hâşılı İstanbul'a sen ceysi dökdün evvelâ <i>Hâk-i Rûm'a tohüm-i İslâm'i sen ekdüñ evvelâ</i> <i>Mîvedâr olsa n'ola zâhir olup eşcâr-i dîn</i></p> <p>Sensin ol şâhib-kerâmet fâhr-i aşhâb-ı kirâm Kim 'abîr-i hâkpâyîndan mu'attîardur meşâm Meclis-i cân-bâhşına olup mülâzîm şübh u şâm <i>Feyz alursın nükhet-i enfâs-i Ahmed'den müdâm</i> <i>Bu tûrâb-ı türbeñe reşk itse tañ mi müşg-i Çîn</i></p> <p>İy meh-i evc-i 'ulâ iy âftâb-ı hâverî Sîr-i meydân-ı vegâ mîr-i şecâ'at âveri İy şeh-i mûlk-i velâyet şehr-i dîniñ dâveri <i>Tâ ezelden âl-i 'Osman'ûñ çûn olduñ yâveri</i> <i>Baña dahî yâver ol iy fâhr-i aşhâb-ı gûzîn</i></p> <p>Destgîrisin cihân içre şehâ her sûrcenîñ Yâverisin dem-be-dem 'âlemde bu cân u teniñ Çûn mu'înisin tapuñdan isti'ânet ideniñ <i>Eyle himmet Bahtî'ye dergâhuña geldi senüñ</i> <i>Himmetüñle ser-be-ser feth eylige a'dâ ilin</i></p>

14.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	51b-52a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
	Vezin	<i>mef'ülü fā'ilâtün mef'ülü fā'ilâtün</i>
	Matla	Oğunduğınca eyler pür-şevk kâlb-i nâsı Sultân-ı enbiyânuñ mevlûd-ı cân-fezâsı
Nâzîre	Yaprak Numarası	52a-53b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyî'l-fâkîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmîs/5
	Tahmîs	Bunuñla dâyim artar göñüllerüñ şafâsı Budur hemîşe cânâ hâste diliñ şifâsı Bundan olur muhâssal dertlüleriñ devâsı

		<p><i>Okunduğunda eyler pür-şevk ķalb-i nāsi Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-i cān-fezāsı</i></p> <p>Ol nażm-ı hüb u pāki her kim iderse işgā Mir'āt-ı ķalbi fi'l-häl olur anuñ mücellā Göñlinde ǵuşşa vü ǵam ķalmaz gider ser-ā-pā <i>Güş eyleyeden ani cān u dil_jle Hakk'a</i> <i>Mir'āt-ı dil açıldı ref' oldu cümle pası</i></p> <p>Her kim ki ol kitābı okuyup ide iz'ān Olur muķarrer anuñ her dem mu'ini Yezdān Kim istimā' iderse mesrūr olur hem ol ān <i>Her bir kelāmi anuñ enfās-i rūh-i Rahmān</i> <i>Cān-baş olursa tañ mi her beyt-i dil-güşāsı</i></p> <p>Sultān-ı enbiyāyi dünyāda görmeyen 'ayn Mevlūdinüñ semā'ın kendüye eylesün deyn Virdi cihāna revnak dünyāyı eyleüp zeyn <i>Saldi zemīne perteve mevlūd-i şāh-i kevneyn</i> <i>Dehri ide münevver tā haşre dek ziyāsı</i></p> <p>Cān Ahmed'üñ murādin hāşıl idüp müretteb A'dā-yı dīni eyle maķhūr u münhezim hep Senden budur murādim her rüz daḥı her şeb <i>Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-i ҳakķı yā Rab</i> <i>Bahtî'nüñ ola 'avnüñ her yolda pişvāsı</i></p>
--	--	---

15.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	51b-52a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
Nazire	Vezin	<i>mef'ülü fā'ilātūn mef'ülü fā'ilātūn</i>
	Matla	Okunduğında eyler pür-şevk ķalb-i nāsi Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-i cān-fezāsı
	Yaprak Numarası	53b-54a
Nazire	Şiir Başlığı	Nazīretü'd-dā'iyyi'l-faķīr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Gazel	Ol fahr-i enbiyānuñ mevlūd-i dil-güşāsı Okundığında artar cān u diliň safası
		Her demde ol kitābı geh diňle gāhī okı Olsun ziyāde dirseň çeşmүñ eger ziyāsı
		Halka şafā bağışlar okunduğu zamānda Her bir kelām-ı pāki her beyt-i ǵamzedāsı
		Şāh-ı rusül haķıcyün olsun iy Ḥayy ü Қayyūm Luťfuñ şeh-i cihānin her demde pişvāsı
		Zevk ü neşat u behcet her dem olup karīni Dilde ziyāde olsun günden güne safası

16.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	51b-52a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
	Vezin	<i>mef'ülü fā'ilātūn mef'ülü fā'ilātūn</i> Okunduğunda eyler pür-şevk ḫalb-i nāsi <i>Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-ı cān-fezāsi</i>
	Matla	54a-55b Olsun ziyāde dirseñ cān u diliñ şafası Envār-ı Muṣṭafā'dan var eyle iktibāsı Budur hemīse iy dil her derdlerün devāsı <i>Okunduğunda eyler pür-şevk ḫalb-i nāsi</i> <i>Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-ı cān-fezāsi</i>
	Yaprak Numarası	54a-55b
	Şiir Başlığı	Tahmīsü'd-dā'iyyi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmīs/5 Oldur cemī' halka envār-ı feyz-i Rahmān Andan irer hemīse āşār-ı lutf-i Yezdān Bulur hayatı cāvid anuñla kevn ü imkān <i>Her bir kelāmi anuñ enfās-i rūḥ-i Rahmān</i> <i>Cān-baş olursa tāñ mi her beyt-i dil-güşāsi</i>
	Gazel	Halka gülāb-ı rahmet hep saçılıp ser-ā-pā Sakkā-yı lutf-i Rahmān şerbetler idüp i'tā Mevlūd-hānlar idüp şehd ü şekerler ilkā <i>Gūş eyleyelden ani cān u dil ile Hakk'a</i> <i>Mir'āt-i dil açıldı ref' oldu cümle pāsi</i>
		Gökden inüp melā'ik ol günde bī-şek ü meyn Şaf bağlayup zemīne töldi cemī' mābeyn Envār-ı rahmet ile meclisleri kılup zeyn <i>Saldı zemīne pertev mevlūd-i şāh-i kevneyn</i> <i>Dehri ide münevver tā haşre dek ziyāsi</i>
Nazîre		Ḥān Ahmed'ün İlāhī bahtın kılup mühezzeb Ḥāşil idüp hemīse cümle muradını hep Başdan başa cihāna hukm itdürüp müretteb <i>Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-ı ḥakki yā Rab</i> <i>Bahtī'nūñ ola 'avnūñ her yolda pişvāsi</i>

17.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	55b-56a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>
	Matla	Dü 'ālemde bizüm sensin Ḥudā'muz N'ola 'arż olsa ṭapuña recāmuz
	Yaprak Numarası	56a-57b
	Şiir Başlığı	Tahmīsü'd-dā'iyyi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmīs/6
	Tahmīs	Budur her rūz u şeb yā Rab du'āmuz Ki şād ola şeh-i kişver-güsāmuz Anuñ 'adlinde makżiyyü'l-merāmuz

		<p><i>Dü 'ālemde bizüm sensin ḥudā'muz N'ola 'arż olsa ṭapuña recāmuz</i></p> <p>Olup kalbinden endūh u elem dūr Ḥudāyā şāh-i 'ālem ola mesrūr Olalar 'asker-i İslām manṣūr <i>Du 'ā kılduk ki a'dā ola makhūr İlāhī sen kabūl eyle du 'āmuz</i></p> <p>Kerem ihsān idüp yā Rabbi her gāh Bizi gaflətden it bīdār u āgāh Olup tevfiq u luṭfuñ bize hem-rāh <i>Bi-ḥakk-i āyet-i "naşrun mina'llāh" Ser-efrāz eyle her yirde livāmuz</i></p> <p>Ķirarlar 'askerin cümle ķirālin Vūcūdī ķalmaya kūfr ū dalālūn Alup başın 'adū-yı bed-fī 'ālūn <i>Celālī ķavmini sen ȝū'l-Celālūn Ķira emriyle tīg-i pūr-cilāmuz</i></p> <p>Ĝuzāt-i dīn şiyup a'dāyi fī'l-ḥāl Dūkeli ķala bī-ḥad rīzq u emvāl Recāmuz bu durur her māh u her sāl <i>Daḥū stūrh-serāni eyle pāmāl Bi-ḥakk-i çār-yār-i bā-ṣafāmuz</i></p> <p>Ḩudā-yı 'ālem-i sīrr u ġavāyib Vīrūr herkes yine olursa ṭālib Pes andan budur aksā-yı metālib <i>'Adū-yı dīn olana ola ġālib Mu 'in ol Bahtī'ye iy pādişāmuz</i></p>
--	--	--

18.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası 55b-56a Şiir Başlığı - Nazım Şekli/Birim Gazel/5 Vezin <i>mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn</i> Matla Dü 'ālemde bizüm sensin ḥudā'muz N'ola 'arż olsa ṭapuña recāmuz
Nazîre	Yaprak Numarası 57b-58a Şiir Başlığı <i>Tahmīsü'd-dā'iyyi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh⁹</i> Nazım Şekli/Birim Gazel/5 Gazel Çū senden ġayrıdan yokdur recāmuz Kabūl eyle ḥudāvendā du 'āmuz Ĝuzāt-i dīne her dem eyle yārī Ola ġālib şeh-i kişver-güşāmuz Dilinden dūr olup endūh ile ġam Hemīše şād ola ȝill-i ḥudāmuz

⁹ Mecmuda başlık “tahmîs” olarak yazılsa da şair gazele aynı nazım şekliyle nazîre yazmıştır.

		Bi-ḥamdi'llâh ki 'adli sâyesinde Turup günden güne artar şafâmuz O şâh-ı 'âdilüñ devrinde yâ Rab Safâ_(y)ile geçir subplot u mesâmuz
--	--	---

19.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	55b-56a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
	Vezin	<i>mefâ 'ılün mefâ 'ılün fe 'ülün</i>
	Matla	Dü 'âlemde bizüm sensin Ḥudâ'muz N'ola 'arz olsa tapuña recâmuz
	Yaprak Numarası	58a-59a
Nazîre	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'iyyi'l-fâkîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/9
	Gazel	Hudâyâ luftuñadur ilticâmuz Harîmüñden durur dâyim recâmuz 'Adû-yı dîni yâ Rab eyle maķhûr Gice gündüz budur senden recâmuz Bi-ḥakk-i âyet-i "innâ fetahnâ" Livâ-yı naşr kıl dâyim livâmuz Celâlî ķavmini ķahruñ Celâl'i Kırup pâk oldı emşâr u ķurâmuz Kıralı 'asker-i İslâm kıräli 'Alemdür râyet-i 'ibret-nümâmuz Ebûbekr ü 'Ömer 'Oşmân u Haydar Kızılbaşa yiter ǵavş u ķuvâmuz Bi-ḥamdi'llâh ki olup 'avn ü luṭfuñ Murâdâtına irdi pâdişâmuz Mużaffer eyledüñ Ḥân Ahmed'i çün Mu'ammer eyle tâ yevme'l-liqâmuz K'anuñ 'adlinde iy Ḥallâk-i bî-çûn Ebed olmaya hîç çün ü çirâmuz

20.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	59a-59b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
	Vezin	<i>fe 'ılâtün fe 'ılâtün fe 'ılâtün fe 'ılün</i>
	Matla	Minnet Allâh'a ki irişiði beşâret haberî Geldi cân ķulağına yine meserret haberî

	Yaprak Numarası	59b-61a
	Şiir Başlığı	Tahmisü'd-dā'iyyi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh ¹⁰
	Nazım Şekli/Birim	Tahmîs/5
Nazîre	Tahmîs	Şükr-i bî-had ki bugün irdi ganîmet haberî Müjde-i feth ile geldi bize nuşret haberî Tutdu dünyâ yüzini hâşîli behçet haberî <i>Minnet Allāh'a ki i̇rişdi beşâret haberî</i> <i>Geldi cān kulağına yine meserret haberî</i>
		Hâşîli oldı yine luṭf-ı Hudâ-yı Cebbâr Tâ ki şînf-ı kefere za'fini itdi iżhâr Çekübén havf u hîrâs itmedi yirinde karâr <i>Mâl u rîzk ile iki kal'a bırakmış küffâr</i> <i>İrdi hoş peyk-i şafâ (y)ile gânîmet haberî</i>
		Virmeyüp şeşper-i kâhrîndan emân u mehli Gâziyân katlı ide erbâb-ı dâlâl ü cehli Sa'b u düşvâr ide Hâk kâfire emr-i sehli <i>Münhezim ola yakında umaram küfr ehli</i> <i>Tâ ire şâh-i kızılbaşa hezîmet haberî</i>
		'Âleme mihr-i 'adâlet şala şimden girü nûr Ref' olup zulmet-i zulm ola memâlik ma'mûr Bâgîyân katlı olunup gide fesâd u şer u şûr <i>Râfiżî kâvmini dahi ide kâhir makhûr</i> <i>Ki kîrâla ire tâ anda müşîbet haberî</i>
		Şeh-i 'âdille şeref buldu sa'âdet-bahtî ¹¹

21.

	Yaprak Numarası	Eksik yaprak
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
Zemin Şiir	Vezin	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
	Matla	Yâ llâhî cümle īmân ehlîni mesrûr kîl Şark u garbî dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mûr kîl ¹²
Nazîre	Yaprak Numarası	61a-62b
	Şiir Başlığı	Tahmisü'd-dâ'iyyü'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Tahmîs/5
	Tahmîs	'Af idüp yâ Rab kûşûrîn kûllarûn mağfür kîl Kaşr-ı cennet gibi diller hânesîn ma'mûr kîl Râhmetûñden her günün hâlk-ı cihânuñ sur kîl <i>Yâ llâhî cümle īmân ehlîni mesrûr kîl</i> <i>Şark u garbî dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mûr kîl</i>

¹⁰ Bir yaprak eksik olduğundan mecmuada tahmîsin son bendinden sadece bir misra vardır.¹¹ Mecmuanın bir yaprağı eksik olduğundan şiirin devamı yoktur. Tahmîsin son bendinden 4 misra ve Bahtî'nin 5 beyitlik "kil" redifli gazeline Ahmed bin Seyfullah'ın yazdığı nazire gazel eksiktir.¹² Mecmuanın eksik yaprağı sebebiyle gazelin baştan 3 misra kayıtlı değildir. Matla beyti Kayaalp'in neşrinden tamamlandı.

		<p>Hamle kıldukda peleng-āsā güzāt-ı pāk-i dīn Loķma-i şīr-i ecel olsun gürûh-ı mülhidîn Dökmege gitdi dem-i a'dayı cünd-i mü'minîn <i>Râfiżîler katline 'azm itdi ceyş-i Müslimîn</i> <i>Câr-yâruñ hûrmetine anları manşûr kıl</i></p> <p>Sen mu'īn ol 'asker-i İslâm'a¹³ Sen muzaffer kıl cüyüs-ı Müslimîn'i şubh u şām Senden umar nuşreti şâh u gedâ vü hâş u 'ām <i>Atlu vü yayaya lutfuñ muttaşıl irüp müdâm</i> Cümlesinden miḥnet ü derd ü belâyi dûr kıl</p> <p>Dem-be-dem açsuñ hümâ-yı feth u nuşret perr ü bâl 'Asker-i sürh-serân olsun že 'if ü bî-mecâl Mübtelâ olsun 'azâb-ı nâra haşm-ı bed-fi'âl <i>Sünnyâni bâd-i nuşretle idüp âsûde-hâl</i> <i>Mülhidîni âteş-i kahruñ jle mak'hûr kıl</i></p> <p>Şâhumuz yâ Rab seni medh u sitâyiş eyledi Cân u dilden hem cihâda sa'y ü gûşîş eyledi Yüz urup dergâhuña bu deñlü nâliş eyledi 'Askerin Bahtî kuluñ saña sipâriş eyledi <i>Her belâdan anları mahfûz kıl mestûr kıl</i></p>
--	--	---

22.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	Eksik Yaprak
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
	Vezin	fâ ilâtün fâ ilâtün fâ ilâtün fâ ilün
	Matla	Yâ İlâhî cümle ımân ehlini mesrûr kıl Şark u garbi dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mûr kıl
Nazîre	Yaprak Numarası	62b-63a
	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'î Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Gazel	Yâ İlâhî pâdişâh-ı 'âlemi mesrûr kıl Cümle şâhân-ı cihâni hûkmâne me'mûr kıl Pertev-endâz eyle hâlka âftâb-ı 'adlini Zulmet-i zulmi cihândan ref' idüp pûr-nûr kıl Kâyim it tahtında ol şâh-ı Süleymân-saçveti Zill-ı 'adlinde cihâni ser-te-ser ma'mûr kıl Kahr idüp a'dâ-yı dîn-i hâksarı cümleten 'Asker-i nuşret-şî'ârin gâlib ü manşûr kıl Her ne yire 'azm iderlerse cüyüs-ı Müslimîn 'Ayn-i 'avn ü lutfuñ jle anları manzûr kıl

¹³ Mîsrada kelime eksikliğinden kaynaklanan aruz kusuru vardır.

23.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	Eksik yaprak
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn</i>
	Matla	Yā İlāhī cümle īmān ehlini mesrūr kıl Şark u ḡarbi dār-ı İslām eyleyüp ma'mūr kıl
Nazîre	Yaprak Numarası	63a-63b
	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'ī Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Gazel	Zıll-ı Haḳḳı yā İlāhī dāyimā mesrūr kıl Kāṣr-ı cennet gibi dāyim hāṭırın ma'mūr kıl Cümle 'ālem ḥalkınıñ senden temennnāsı budur Her belālardan vücūd-ı pākini mestūr kıl Ser-firāz olsun cihān bāğında serv-i kāmeti Sāyesinde ḥalk-ı 'ālemden belāyi dūr kıl Cām-ı 'ayşin seng-i kahruňla şiyup bāğīlerüň Bāde-i miḥnetle ilhād ehlini mahmūr kıl Kande ise ceyş-i İslām'ı mużaffer eyleyüp Cümle a'dāyi İlāhī dā'imā makħūr kıl

24.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	63b-64a
	Şiir Başlığı	Ĝazel-i pādiśāh-ı 'ālem-penāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel /5
	Vezin	<i>fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn</i>
	Matla	Şah-n-ı 'ālem murḡ-zār ¹⁴ oldı dilā nevrūzdur Tāze cān-baḥṣ itdi ezhāra şabā nevrūzdur
Nazîre	Yaprak Numarası	64a-65b
	Şiir Başlığı	Tahmīsü'd-dâ'iyyi'l-fakīr Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmīs/5
	Tahmīs	Şūkr-i bī-ḥad mu'tedil oldı hevā nevrūzdur Bülbül eyler 'aşk_ile tūrma nevā nevrūzdur Hāṣılı iriṣdi hengām-ı şafā nevrūzdur <i>Şah-n-ı 'ālem murḡ-zār oldı dilā nevrūzdur</i> <i>Tāze cān-baḥṣ itdi ezhāra şabā nevrūzdur</i> Rūze-i hicrūňle çekdüm çok ser-encām-ı şedīd 'Iyd-ı vaşluň ben gedāya oldu gitdükce ba'īd Hüsrevā rūz-ı vişālūň n'ola isterse 'abīd <i>Leyle-i kadr oldı zūlfūn vuşlatūn eyyām-ı 'iyd</i> <i>Māh-ı nev kaşuň ruhūn iy meh-likā nevrūzdur</i> Şiddet-i sermādan iy bülbül yiter itdūn gile Vaqtidür dermān ire şimdən girü derd-i dile Bir daḥı faşl-ı bahāra kim iriše kim bile <i>Gülsitān içre yeter hāmūs olduň hicr_ile</i> <i>Nāle kıl iy 'andelib-i bī-nevā nevrūzdur</i>

¹⁴ mürḡ-zār: merḡ-zār, Kayaalp, a.g.e, se.217

		<p>İtdi sultân-ı bahâr ihsân ile dünyayı pür Başladı eşcâra tenfîz itmege fermân-ı hûr Bu kelâmi oldu şâh-1 'âlemüñ yek-dâne dûr <i>Hokka-i yâkûtdan yinse müferrih vaktidür</i> <i>İdelüm la 'liñ bugün rûha gıdâ nevrûzdur</i></p> <p>Vakt-i sermâ gitdi vü irdi bahâr-1 dil-güsâ Gülşen içre itmege başladı bûlbûller nevâ Rakşa girdi işbu şevk ü zevk ile nâgeh semâ <i>Cengini alup ele bezm-i felekde Bahtiyâ</i> <i>Kıldı nâhîd-i felek bir hoş hevâ nevruzdur</i></p>
--	--	--

25.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	63b-64a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel /5
Nazîre	Vezin	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
	Matla	Şâhn-1 'âlem murğ-zâr ¹⁵ oldu dilâ nevrûzdur Tâze cân-bâhş itdi ezhâra şabâ nevrûzdur
	Yaprak Numarası	65b-66a
Gazel	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'i Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
		Gûş u hûşa şübh-dem irdi nidâ nevrûzdur Bûstânda her çemen itdi şadâ nevrûzdur
		Devr-i 'adl-i Hân Ahmed'dür gidüp zulmet kişi Geldi şayf-i 'adl ü dâd-1 pür-şafâ nevrûzdur
		Hökka-i 'adlinden olmuşdur mükeyyef her bîri 'Ayş u 'îşret üzredür bay u gedâ nevrûzdur
		Gül nevâ-yı sünbüle tutdî kulaç gülşende dün Râst geldi didi 'uşşâka şabâ nevrûzdur
		Evc-i a'lâya çıkışup âvâze-i sâz u tarab Âgym-1 âgam yok dilde açıldı hevâ nevruzdur

26.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	66a-67a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Murabba/7
	Vezin	<i>mûstef'ilün mûstef'ilün</i>
	Matla	Dil hânesi ma'mûr ¹⁶ olur Envâr-1 zikru'llâh ile Îklîm-i dîn ¹⁷ ma'mûr olur Mi'mâr-1 zikru'llâh ile

¹⁵ mûrg-zâr: merg-zâr, Kayaalp, a.g.e, se.217¹⁶ ma'mûr: pûr-nûr: Kayaalp, a.g.e., s. 200¹⁷ Îklîm-i dîn: Îklîm-i ten, Kayaalp, a.g.e., s. 200

	Yaprak Numarası	67a-68a
	Şiir Başlığı	Naziretü'd-dâ'i Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Murabba/7
Nazîre		'Îlm ü 'amel meşkûr olur Envâr-ı zikru'llâh ile Cûrm ü güneh mağfûr olur Tekrâr-ı zikru'llâh ile
	Murabba	Kim zikr ile mu'tâd olur 'Âlem aña münkâd olur Göñli hemîşe şâd olur Efkâr-ı zikru'llâh ile
		Kim zâkir-i Yezdân olur Gider ǵamı şâdân olur Maḥbûb-ı ins ü cân olur Âşâr-ı zikru'llâh ile
		Dünyâ metâ'i hâr u ǵas 'Âlem degül per-i meges Maķşuda olur dest-res Her bâr zikru'llâh ile
		Kim geyse 'ışkuñ hırkasın Râhat ǵılur dil arkadaşın Bulur ledünnî firkasın Ebrâr-ı zikru'llâh ile
		Unutma Hâk bahşâyişin Bul cân u dil âsâyişin Naşş it bekâ āräyişin Pergâr-ı zikru'llâh ile
		Ahmed ǵuluñ eş'âr ider Kullugunu iş'âr ider İhlâşını isrâr ider Esrâr-ı zikru'llâh ile

27.

	Yaprak Numarası	66a-67a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Murabba/7
	Vezin	<i>müstef'ilün müstef'ilün</i>
	Matla	Dil hânesi ma'mûr ¹⁸ olur Envâr-ı zikru'llâh ile İklîm-i dîn ¹⁹ ma'mûr olur Mi'mâr-ı zikru'llâh ile

¹⁸ ma'mûr: pûr-nûr: Kayaalp, a.g.e., s. 200¹⁹ İklîm-i dîn: İklîm-i ten, Kayaalp, a.g.e., s. 200

	Yaprak Numarası	68a-69a
	Şiir Başlığı	Naziretü'l-'abdi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimî	Murabba7
		Dilden elemler dûr olur Efkâr-ı zikru'llâh ile Endûh u ǵam mehcûr olur Tekrîr-ı zikru'llâh ile
Nazîre		Zikre şu kim mu'tâd olur Gamdan dili ǵâzâd olur Ahbâb aña evtâd olur Âşâr-ı zikru'llâh ile
	Murabba	Kim zîkr ider şubh u mesâ Raḥmet ider [Mevlâ] aña Maķşûda irer dâ'imâ Her bâr zikru'llâh ile
		Göñli hemîşe şen olur Bâğ-ı dili gülşen olur Zulmet gider rûşen olur Envâr-ı zikru'llâh ile

28.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	69a-69b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
	Vezin	<i>fā 'ilätün mefā 'ilün fe 'ilün</i>
	Matla	Merhabā merhabā meh-i Ramażān Merhabā ḥalqa rahmet-i Rahmān
Nazire	Yaprak Numarası	69b-71a
	Şiir Başlığı	Naziretü'd-dā'i Ahmed bin Seyfu'llah
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/15
		Yine teşrif idüp cihānı revān Hoş şafā eyledüñ meh-i Ramażān
		Cān u dil makdemüñle buldu feraḥ Merhabā iy müferrih-i dil ü cān
Gazel		Senden alur şeref cemī'-i şühür Merhabā iy şeh-i şühür-i cihān
		Sende mağfur olur cemī'-i zünüb Hayr-i makdem eyā meh-i gufrān
		Sende makbūl olur cemī'-i du'ā Sende irer murāda ins_ile cān
		İy şeref-bahşī-i heme 'ālem Senden alur şeref zemīn ü zamān
		İy fürūğ-ı 'ibādet ü tā'at Sebeb-i feyz-i rahmet-i Rahmān

		<p>Feyz-bahş olmağ ile ‘âleme hep Başda tutar seni bu kevn ü mekân</p> <p>Gözimüz nûrisin çün iy meh-rū Başımız üzre var yirüñ her ān</p> <p>Giceler şübh olunca medhüñ okur Mâdiḥân-ı müsebbihân-ı cihân</p> <p>Seni ögmek bize ne mümkündür Çünkü ögmiş yaratmış ol Deyyân</p> <p>İşimüz dâyimâ bizüm iy meh ‘Acz ü taķṣîr ü sehv ile noksân</p> <p>Saña düşen velî budur her dem İdesin râḥm ü şefkat ü ihsân</p> <p>Umaruz kim hûzûr-ı Hażret’de Bizi sen itmeyüp ebed haclân</p> <p>‘Afı idüp her kûşûr u noksâni Lutf ile bizden idesin şûkrân</p>
--	--	--

29.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	69a-69b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
	Vezin	<i>fâ'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
	Matla	Merhabâ merhabâ meh-i Ramażân Merhabâ ḥalka râḥmet-i Rahmân
Nazîre	Yaprak Numarası	71a-72b
	Şiir Başlığı	[Tahmîs] ²⁰
	Nazım Şekli/Birim	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>Merhabâ iy güzîn-i kevn ü mekân Merhabâ iy şeh-i şühür-ı cihân Merhabâ iy müferrih-i dil ü cān <i>Merhabâ merhabâ meh-i Ramażân</i> <i>Merhabâ ḥalka râḥmet-i Rahmân</i></p> <p>İy fürûğ-ı ‘ibâdet ü tâ‘at Eylemiş Haż seni meh-i râḥmet Anuñ içün ki toğoduğuñ sâ‘at <i>Makdemüñ virdi ‘âleme zînet</i> <i>Merhabâ iy müzeyyin-i devrân</i></p> <p>Maķdem-i pâküñ ile iy meh-i nûr İrişür ‘âleme sürür u ḥubûr Mâdiḥûñ olup ins ü cinn ü tuyûr <i>Gülşen-i²¹ mahfil içre medhüñ okur</i> <i>Merhabâ diyü cümle hoş-elhân</i></p>

²⁰ Bu şirin başlığı yoktur ancak şair gazeli tahmîs etmiştir.

²¹ Zemin şiirde kelime “gelüben”

Mazhar olup Hâk'uñ mahabbetine
Rehber olup 'ibâde cennetine
Farż olup mü'minîn zimmetine
Rahmet itdiūñ²² Muhammed ümmetine
Merhabâ iy refîk-i ehl-i cinân

İy kılan kalb-i 'âlemi tefrîh
Hâk seni kıldı cümleden tercîh
Anuñ_ içün eyâ meh-i tervîh
İdeli Bahtî vaşfuñi teşbîh
Eyleyüpdür aña 'atâ Sübâhan

30.

Zemirin Şiir	Yaprak Numarası	72b-73a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
	Vezin	<i>meſā' ՚lün meſā' ՚lün meſā' ՚lün meſā' ՚lün</i> İlähî cānibeyne şalmışam ben iki serdāri Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşūr eyle anları
	Matla	73a-74a
Nazäre	Yaprak Numarası	Tahmisü'd-dâ'î Ahmed bin Seyfu'llâh
	Şiir Başlığı	Gazel/15
	Nazım Şekli/Birim	Cününd-i Müslümanē eyle yā Rab nuşret u yārī Ne yire 'azm iderlerse ola fetih ü zafer yārī Kabül eyle ḥabībūn hürmetine ḫavl-i ḥünkārī <i>İlähî cānibeyne şalmışam ben iki serdāri</i> <i>Kerem kıl düşmeni kahr eyle mansūr eyle anları</i>
	Gazel	Dilāverler idüp düşmenle [ceng] düşmene [hep] girsün Sürüp atın çeküp tīğin yirinden anları ırsun İki cānibde ġāziler dahi maķşūdına ırsun <i>Biri şol çār-yārı sevmeyen zālimleri kırsun</i> <i>Biri varsun helāk itsün senüñ emrüñle küffārı</i>
		[İlähî] düşmen-i bed-hāha dāyim ḥavf u ḥaşyet vir Cününd-i Müslümanē luṭf idüp kudretle Ḳuvvet vir 'Aduya ġālib olsunlar ġuzāt-i dīne furşat vir <i>Ḥabībūn hürmetine 'asker-i İslām'a nuşret vir</i> <i>Kemāl-i luṭf u cüduñdan ol anlaruñ nigeħdāri</i>
Nazäre	Gazel	Cemī'-i ḥalqa ihsānuñ ḥudāvendā görüp geldüm Zemīne biñ huzū' ile cebnumi sürüp geldüm Der-i luṭfuñdan ümmid-i kerem idüp turup geldüm <i>Tevekkül eyleyiüp dergāhuña cün yüz urup geldüm</i> <i>Ḥabībūn yüzü suyina iriştür 'avnüñ iy Bārī</i>
		Cününd-i Müslümanē dāyimā ihsān iden sensin Murādin ehl-i ḥāċatūn virüp şādān iden sensin Muhaşşal cümle 'ālem derdine dermān iden sensin <i>Yoġ jiken var idüp cün Ahmed'i sultān iden sensin</i> <i>Yine sen vir murādını eyā 'ālemeleruñ vari</i>

²² Zemin şiirde kelime “olduñ”

31.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	72b-73a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün</i> İlähî cānibeyne şalmışam ben iki serdārı Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşur eyle anları
	Matla	74a-75a
	Yaprak Numarası	Nazīretü'd-dā'ī Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Şiir Başlığı	Gazel/10
	Nazım Şekli/Birimİ	Du‘āmuz bu durur dā'im ki ol ‘ālemlerüñ vari Cihān bağında ḥandān eyleye gül gibi ḥünkārı Olur çün sāye-i ‘adlinde ‘ālem hālkı āsūde Vūcūd-1 pākinüñ olsun belādan Ḥaḳ nīghdārı Ne yire ‘azm iderlerse ḡuzāt-1 dīn ola manşur İlähî münhezim eyle Ḳızılbaş ile küffārı Karīni ola ol şāhuñ hemīše devlet ü şīḥhat Yanında ‘izzet ü şevket ola her lahzada yārı Muhaşşal cümlə maķṣūd u murādīn Ḥaḳ ide meysūr Bi-ḥakk-1 mefhar-i aşħāb Ebī Eyyūb-1 Ensārī
	Gazel	İlähî cünd-i İslām’ı idüp manşur her bārı Fütūḥat ile mesrūr eylegil devletlü ḥünkārı Saña işmarladı çün ‘asker-i İslām’ı yā Rabbi Guzāt-1 Müslimīnūñ dāyimā sen ol nīghdārı Diyār-1 ḡarbda küffārı menkūb eyleyüp her dem Diyār-1 şarkda kahr it Ḳızılbaş-1 nigūn-sārı Habībüñ Muṣṭafā’nuñ ḍār-yārin çünki sevmezler İlähî ḍār eṭrāf-1 cihāndan tarḥ it anları Muhaşşal Ḥaẓret-i Ḥān Aḥmed’üñ tā ḥaṣre dek yā Rab Recāmuz bu ki ‘avn u luṭfuñ olsun mu‘nis ü yārı

32.

Nazîre	Yaprak Numarası	72b-73a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün</i> İlähî cānibeyne şalmışam ben iki serdārı Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşur eyle anları
	Matla	75b-76b
	Yaprak Numarası	Tahmīsü'l-'abd Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Şiir Başlığı	Tahmīs/5
	Nazım Şekli/Birimİ	Niyāzımız budur her dem bize ‘avn eyleyüp Bārī Cünūd-1 Müslimīnūñ furşat u nuşret ola yārı Hemīše katlı-i a'dā olmağ içün ‘askerüñ kārı
	Tahmīs	

		<p><i>İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdâri Kerem kıl düşmeni kahr eyle mansûr eyle anları</i></p> <p>Mu‘in ol yâ İlâhî ehl-i dîn matlûbına IRSÜN ‘Adû-yı dîn-i İslâm’uñ hezîmet çekdüğün görsün İki cânibde gâzîler ‘adû iklîmine gîrsün <i>Biri şol çâr-yârı sevmeyen zâlimleri kırsun Biri varsun helâk itsün senüñ emrûñle küffârı</i></p> <p>[İlâhî] düşmen-i dîne dem-â-dem keşr ü zillet vir ‘Adûlär cem’ini kam’ eyleyüp dâyim hezîmet vir Cünûd-i Müslimîn her kânde ise tâb u ķuvvet vir <i>Habîbüñ hürmetine ’asker-i İslâm'a nuşret vir Kemâl-i lutfu cûduñdan ol anlaruñ nigehdârı</i></p> <p>Bi-ħamdi’llâh reh-i Haķ içre ḥayli sa’y idüp yeldüm Rimâh-i dîn-i İslâm ile a’dâ bağırları deldüm Livâ-i şer’i i’lâ eyleyüp fażluñla yükseldüm <i>Tevekkül eyleyüp dergâhuña çün yüz sùrüp geldüm Habîbüñ yüzü suyına irîşdûr ‘avnuñ iy Bârî</i></p> <p>Cîhân nâ-bûd iken īcâd-i ins ü cân iden sensin Dikenden gûl virüp taşdan gûher ihsân iden sensin Kimin muhtac bu ḥalkuñ kimisin ḥân iden sensin <i>Yog jken var idüp çün Ahmed'i sultân iden sensin Yine sen vir murâdını eyâ ‘âlemelerüñ vari</i></p>
--	--	--

33.

Zemin Şiir	<p>Yaprak Numarası 72b-73a Şiir Başlığı - Nazım Şekli/Birim Gazel/5 Vezin <i>mefâ’îlün mefâ’îlün mefâ’îlün mefâ’îlün</i> Matla İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdâri Kerem kıl düşmeni kahr eyle mansûr eyle anları</p>
Nazîre	<p>Yaprak Numarası 76b-77a Şiir Başlığı <i>Nazîretü’d-dâ’î Ahmed bin Seyfu’lîlâh</i> Nazım Şekli/Birim Gazel/6</p>
Gazel	<p>Kemâl-i lutfu cûduñdan eyâ ‘âlemelerüñ vari Haṭâlardan maşûn eyle vücûd-ı pâk-i ḥünkârı</p> <p>Dem-â-dem bâg-ı ‘âlemde oluben gûl gibi handân Zevâle irmeye yâ Rab hemîse ‘ömr-i gûlzârı</p> <p>Leyâlisi ve eyyâmi gece zevk ü şafâ_(y)ile Vücûd-ı pâkine aşlâ ḡam u hüzn olmaya târî</p> <p>İlâhî cünd-i İslâm’ı ‘adû-yı dîne gâlib kıl Çeküp tîğin kîra tâ kim kîzilbaş_ile küffârı</p> <p>Gülistân-ı cihân içre şafâlar eyleyüp dâyim Bu hâristân-ı ‘âlemde kîla düşmenleri zârî</p> <p>İki ‘âlemde makşûdin müyesser eyleyüp cümle Belâdan ‘unşur-ı pâkin dem-â-dem hîfz ide Bârî</p>

34.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	77b-78a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>fe 'ılātūn fe 'ılātūn fe 'ılātūn fe 'ilün</i>
	Matla	Ramazan irdi yine her gice yanar kandil Şehr-i İslâm'a şalar şu'le ser-ä-ser kandil
	Yaprak Numarası	78a-78b
	Şiir Başlığı	Nazīretü'l-'abdi'l-fakīr Ahmēd bīn Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/7
	Gazel	Şevk ile çıktı menare başına her kandil Görmek için Ramazan ayını bekler kandil Şubha dek var ise yā Leyle-i Kadr'i gözedür Her gice anuñ içün şadlık eyler kandil Yiridür başı göge irse menare k'olmuş Zer ü ziverle aña tāc-ı mücevher kandil Yiryüzü göge berâber olur ise tañ mı Encüminden feleküñ oldı çü ekşer kandil Şecer-i rahmet-i Hâk oldı menare şanma Nev-bahâridür olur aña çiçekler kandil Câmi'-i sehr meger ravža-i riżvân olmış Anı tezyin ider ezhâr ile yer yer kandil

35.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	78b-79a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>fe 'ılātūn fe 'ılātūn fe 'ılātūn fe 'ilün</i>
	Matla	Şükr ü hamd eyleyelüm geldiirişdi yine 'iyd Bahtimuz rûzini kıldı yine Allâh sa'îd
	Yaprak Numarası	79a-80b
	Şiir Başlığı	Tahmīsü'd-dā'ī Ahmēd bīn Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmîs/7
	Tahmîs	Niçe eyyâm-ı medîd idi niçe 'ahd-i ba'îd Şevkumuz gün-be-gün olmakda idi ayda medîd Hele biz kollarını şad idüp ol Rabb-i Mecîd <i>Sükr ü hamd eyleyelüm geldiirişdi yine 'iyd</i> <i>Bahtimuz rûzini kıldı yine Allâh sa'îd</i> Dem-be-dem bā'is-i taħṣîl her ümniyyetdür Sebeb-i maġfîret-i ma'siyet-i ümmetdür Gele inşâf idelüm bu ne güzel 'izzetdür <i>Bu ne devlet ne sa 'ādet ne ulu ni 'metdîr</i> <i>Ehl-i İslâm'a ki her yıl ola bu cûd-i cedîd</i> Gözümüz aydın olur mäh-ı nevin gördükce Yüzümüz ağ olısar işigine sürdükce Haşılı her günümüz 'iyd olur el virdükce

		<p><i>Kadr olur her gicemüz māh-i şiyām irdükce Şayir aylarda ider her günümüz Haķ tecdīd</i></p> <p>Her müşallâda niyâz olunup ol gün şaf şaf Olur ol rūz-ı şafâ tīr-i murâdâta hedef Zînet ü ȝevk ü şafâ_(y)ile tolup cümle taraf <i>Ümmet-i Ahmed-i Muhtâr'a virildi bu şeref Irmedi sâyir ümem bu şerefe oldu ba 'id</i></p> <p>Tolup ihlâs_ile bu cân_ile bu ten cümle Hażret-i Haķ idüp aḥvâliñi aḥsen cümle Ne tutar iseñ idüp luṭ_ile ehven cümle <i>Zulmet-i kûfî ü dalâli bu cihândan cümle Bahtiyâ eyle du 'â ref' ide nûr-i tevhîd</i></p>
--	--	--

36.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	80b-81a
	Şiir Başlığı	Gazel-i pâdişâh-1 'âlem-penâh
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
Vezin		<i>fe 'ilâtün se 'ilâtün se 'ilün</i>
Matla		Yâr kim eyleye 'arz-ı dîdâr 'Âşıkuñ kalbi olur pür-envâr
Nazîre	Yaprak Numarası	81a-82b
	Şiir Başlığı	Tâhmişü'd-dâ'i Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Tâhmiş/5
Tahmîs		Göricek gün yüzini bu dil-i zâr Tarmâr oldı hemâñ zulmet-i târ Aña şek itme sen iy dil her bâr <i>Yâr kim eyleye 'arz-ı dîdâr 'Âşıkuñ kalbi olur pür-envâr</i>
		Mîhr ü meh şol felek eyvânında Zerre olmaz ruh-ı râḥşânında Her görenler didiler şânında <i>Pertev-i mihr-i ruhi yanında N'ola olsa güneşüñ nûri târ</i>
		Luṭ-ı güftâr-ı ḥalâvet eṣeri Kodî dem-bestê kamu ȝonceleri Eyleyüp gülşene her dem güzeri <i>N'ola ȝayretde kosa servleri Bûstân içre ȝîlurken reftâr</i>
		Bâğlar taǵıla hem-reng olalar Servler hasret_ile çeng olalar Bülbûlân hayret_ile deng olalar <i>ȝonceler reşk_ile dil-teng olalar Gül-sitân içre ȝîlurken²³ güftâr</i>
		Her kime olsa mukadder tevfîk Câm-ı la'lini şunar yâr-ı şefîk Bunu her işiden eyler taşdîk

²³ Kelime zemin şiirde: "iderse"; tamîste: "ȝîlurken"

		<i>Bahtiyā ḥand-i mükerrer tahkīk Lebin emmekdür o yārūn tekrār</i>
--	--	---

37.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	82b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/4
	Vezin	<i>fā 'ilātūn fā 'ilātūn fā 'ilātūn fā 'ilūn</i>
	Matla	Bī-terahhumşın nigārum ²⁴ nice bir cevr ü cefā Cānuma kār itdi 'ışkuñ it terahhum bī-vefā
	Yaprak Numarası	83a-84a
Nazîre	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmîs/5
	Tahmîs	Zülfüne bel bağlayup oldum yoluñda hâk-pâ Cignedürsin sen semend-i nâza lâyık mî şehâ Niçe ay u yıl geçer bir kez dimezsin merhabâ <i>Bī-terahhumşın nigārum niçe bir cevr ü cefā</i> <i>Cānuma kār itdi 'ışkuñ it terahhum bī-vefā</i>
		Terk idersem tañ mîdur 'ışkuñla bu cān u seri Gönlümi alduñ benüm kılduñ yoluñda serseri Çekdürüp her dem baña bu nâz u istignâları <i>Yakamı çâk eylediñ feryâd eltiñden iy perî</i> <i>Cān u dil yandi tutuþdı it terahhum bī-vefâ²⁵</i>
		Yeter itdiñ baña cevri gel utan Allâh'dan Sürme bu sâdîk kuluñ ol güzel dergâhdan Her ne deñlü 'âlî iseñ de felekden mâhdan <i>Dûd-i âhum göge iriþdi şakîn sen âhdan</i> <i>Ger terahhum itmez iseñ bir naþar kîl sen baña</i>
		Dil hevâ-yı rûy u zülfüñle olup güm dostum Eylemez akdan karadan bir tekellüm dostum Eylesün bülbül gibi dirseñ terennüm dostum <i>Bahtî'dür kîyuñ gedâsi it terahhum dostum</i> <i>İt terahhum kan akar bu gözlerümden bī-vefâ</i>

38.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	84a-84b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>mefâ 'ilün mefâ 'ilün se 'ülün</i>
	Matla	İlâhî senden özge mesnedüm yok Rîzâdan özge yâ Rab hâcetüm yok
	Yaprak Numarası	84b-85b
Nazîre	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmîs/5
	Tahmîs	Kapuñdan özge yâ Rab ma'bedüm yok Tâpuñdan ğayıri hergiz maþşadum yok Şîgindum saña âharden yedüm yok

²⁴ nigârum: nigârâ, Kayaalp, a.g.e., s. 215²⁵ Kelime zemin şiirde: "pür-cefâ"; tâhmiste: "bî-vefâ"

	<p><i>İlâhî senden özge mesnedüm yok Rûzâdan özge yâ Rab hâcetüm yok</i></p> <p>Cihâna ser-be-ser hükm eyledüm hep Şayılmaz 'askerüm mânend-i kevkeb Velî bahtum ne deñ'l'olsa müretteb <i>Ža 'ifsem bî-kesem her demde yâ Rab Ki senden özge Rabb-i müşfiküm yok</i></p> <p>Eyâ 'âlemelerüñ Rabb-i Hudâ'sı Ve yâ 'âlemelerüñ hep reh-nümâsı Senüñ 'ışkuñ durur kalbüñ cilâsı <i>Kapuñdur ehl-i derdün hep devâsı Kapuñdan gâyri yerde hâcetüm yok</i></p> <p>Elâ iy pâdişehler pâdişâhi Ki yokdur luftuña hadd ü tenâhî Tecellî eyleyûben gâh gâhî <i>Müşerref it vişâlüñle İlâhî Vişâlüñ gibi lezzet dünyede yok</i></p> <p>Su kim haç cânibine çekdi rahti Ber-ümend oldı 'ömrinüñ dırâhti Göze göstermedi tâc ile tahti <i>Vişâl-i Haçk'a kim ki irdi Bahtî Anuñ bu fâni mülke cînbûsi yok</i></p>
--	--

39.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	84a-84b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
	Vezin	<i>mefâ 'ilün mefâ 'ilün fe 'ülün</i>
	Matla	İlâhî senden özge mesnedüm yok Rûzâdan özge yâ Rab hâcetüm yok
	Yaprak Numarası	85b-86a
	Şiir Başlığı	Nâziretü'd-dâ'i Ahmed bin Seyfu'llâh
Nazîre	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
		[İlâhî] Hażretüñ tek mağsadum yok Harîm-i 'izzetüñ-veş ma'bedüm yok
		Beni ma'lüb iderse nefş ü şeytân Tapuñdan özge bir müstencedüm yok
	Gazel	Senüñ dergâh-i bî-çunuñda yâ Rab Diyemez kimse cûrm-i bî-hadüm yok
		Benüm gibi ǵarîk-i bahr-i 'ışyân Ser-ā-ser kullaruñda aradum yok
		İderse cûrm ü 'ışyânnum iħâta Yine fažluñdan özge mesnedüm yok

40.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	86b-87a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün</i>
	Matla	Edirne şehri gibi gerçi şehr-i bī-bedel olmaz Yine ammā bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz
	Yaprak Numarası	87a-88a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Tahmîs/5
		Edirne gibi bir āb u hevâsı hoş mahal olmaz Ahâlîsinde anuñçün ǵam u hüzn ü kesel olmaz Anuñ mânendi vü müşli cihânda mā-ḥaşal olmaz <i>Edirne şehri gibi gerçi şehr-i bī-bedel olmaz</i> <i>Yine ammā bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz</i>
	Nazîre	Cihân bâğı müşâlidür anuñ her kûşesi gûyâ Akar enhârı yer yer turmaz āb-ı selsebil-âsâ Olur her mîvesi һüb u lezîz ü cümleden a'lä <i>Egerçi һüb olur gâyetde ayvası anuñ ammâ</i> <i>Sitanbul'uñ sulu şeftâlısı gibi güzel olmaz</i>
Tahmîs		Hevâsı hoş u ābı һüb u һalkı cümle rûşen-dil Şafâ itmek murâduñsa varup anda iğâmet kîl Nedir ol pâdişâh-ı heft kişiver diňle vü hem bil <i>Mahalsüz varmışuzdur dime ol şehre şakin ey dil</i> <i>Zamânında irişdük hałk bu kim böyle maḥal olmaz</i>
		O şehrûñ һalkınıñ һulkı կamu müstaşsen ü ma'kûl Riyâzî hep feraḥ-efzâ daňı her mîvesi mebzûl Egerçi kadd-i serv ü nârvanenler mu'tedil makbûl <i>Anuñ berg-i çenârin başdı berg-i tîn-i İstanbul</i> <i>Kimesne dimesün kim dünyede el üzre el olmaz</i>
		Ma'ârif şâhibi şimdi egerçi bī-bedeller çok Kelâmi һüb u müstaşsen daňı nažmı güzeller çok Muşanna' şî're kâdir cem' oluben ehl-i diller çok <i>O şehr-i dil-gûşânuñ vasfina dindi gazeller çok</i> <i>Velî Bahî senüñ nažmuñ gibi rengîn ǵazel olmaz</i>

41.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	86b-87a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Vezin	<i>mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün mefā 'ılün</i>
	Matla	Edirne şehri gibi gerçi şehr-i bī-bedel olmaz Yine ammā bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz
	Yaprak Numarası	88a-89a
	Şiir Başlığı	Naziretü'd-dâ'iyyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimİ	Gazel/5
	Gazel	Meşeldür bu ki 'âlemde bedel olmaz güzel olmaz Velî hergiz güzellikde Sitanbul'a bedel olmaz Edirne şehrîñ āb u hevâsı hem Sitanbul'uñ Şulu şeftâlısin medh itseler bahş ü cedel olmaz

Çenär u tīn her yerde ķavīdūr pencede söz yoķ
Velī engūr-ı İstānbul eli üstünde el olmaz

Güzel şeftälüsün alma diyüp ‘āşıklar ayva dir
Kati çokdan durur bu ‘uķde-i iştāl ḥall olmaz

Niçe demdür niçün tevcīh olunmaz manşib-ı vuşlat
Kapuñda eskiden kuluñ olan ḥod nā-mahal olmaz

Beni geçse rakībüñ ġaybetümde ġam degül iy şeh
Muhaşşal yaluñuz yûgrükdür anda mā-ḥaşal olmaz

Yoluñda ḥāliş u muhliş kuluñam pâdişāhum cün
Hemîse lutf u ihsâna benüm gibi mahal olmaz

42.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	89a-89b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birim	Gazel/5
	Vezin	<i>mef'ülü fā' ilātūn mef'ülü fā' ilātūn</i>
	Matla	Makşûdumı Hudâyâ bilmem ne ²⁶ hâlet itsem Mazlûm olan kużâta ²⁷ bir bir ri'âyet itsem
Nazäre	Yaprak Numarası	89b-90b
	Şiir Başlığı	Tahmîsî'd-dâ'iyyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birim	Tahmîs/5
		Erbâb-ı 'ilm ü fazla lutf u 'inâyet itsem Luťfa maļhal olanı bulsam himâyet itsem El-hâşılı bu yolda sa'y-i be-ğâyet itsem <i>Makşûdumı Hudâyâ bilmem ne hâlet itsem</i> <i>Mazlûm olan kużâta bir bir ri'âyet itsem</i>
		Tarḥ itsem içlerinden câhille zâlimânı Toğrı olana itsem ihsân-ı bî-girânı Bir kisme olsa dise bunı baňa nihânî 'Îlm_ile 'âmilini bulsam çıkışsam anı <i>Bilmem tarîkin anuñ bir bir himâyet itsem</i>
Tahmîs		'Âdille müstakîme manşıblar itsem i'tâ Tekmîl olınca müddet itsem yerinde ibkâ Her kim ki zûlm iderse kılsam cezâsim ammâ <i>Râşıyle mürteşîyi 'azl eylesem ser-â-pâ</i> <i>Hâmîlerini kırsam dilden 'adâvet itsem</i>
		Olsun şeh-i cihânuñ bîdâr-ı çeşm-i bahti Şalsun cihâna sâye ihsânunuñ dırâhti Diňle ne dir kıl işgâ ol şâh-ı tâc u tahtı <i>Yolunda 'âdil olsa her manşıb ehli Bahtî</i> <i>Allâh için çalışsam ben de 'adâlet itsem</i> *28

²⁶ bilmem ne: bāri ne, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 212

²⁷ կոշտա: կազա, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 212

²⁸ Mecmuada 91a, 91b, 92a numaralı yapraklar boştur.

EK: Mecmuanın 33b-35a yaprakları

